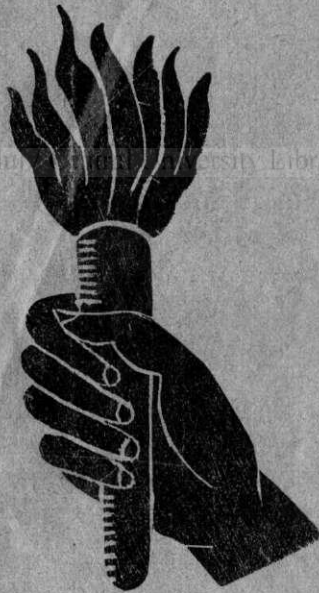


279959

ȘCOALA NOASTRĂ

REVISTĂ LUNARĂ DE EDUCAȚIE -
CULTURĂ PROFESIONALĂ ȘI
AFIRMARE NAȚIONALĂ



Biblioteca Universităţii "Petre Poni" Iași

279959

EXEMPLAR ȘCOLAR

Zalău
Anul XII.
No. 1.

ȘCOALA NOASTRĂ

Revistă lunară de educație - cultură profesională și afirmare națională

UN POPAS

de: D. MĂRGINEANU

Decâteori trecem pragul anului nou, ne cuprinde un sentiment deosebit ce se ridică deasupra preocupărilor cotidiene. În mod involuntar ne copleșește un sentiment de melancolie, născut din nostalgia amintirilor din trecut, pe care ni le evocă momentul când asistăm la veșnica pomenire a vechiului an. Simțim cum se scurg anii rând pe rând și cu ei speranțele, iluziile și aspirațiile. Se scurge vremea și cu ea și noi. Poate mai repede decât-am crede.

Și cum în fața trecutului ce se pierde în negura infinitului stăm neputincioși, fără a putea opri pentru vre-o clipă — cel puțin — aceasta trecere firească, privirile noastre sufletești le îndreptăm spre necunoscutul viitorului, cu o vădită speranță și optimism.

Nu putem tăgădui că omenirea respiră oarecum mai ușurată la încheierea anului 1934, care duce cu sine atâta jale și înfrigurare generală, rămânând pentru mult timp o amintire stranie și nefastă în sufletul colectiv, care i-a simțit zguduirea puternică, gata să explodeze într'un cataclism îngrozitor cu toate consecințele sale infernale.

La aceasta răspântie a trecutului și viitorului, un imperativ lăuntric ne ordonă să facem un mic popas pentru a sta de vorbă cu conștiința. Acest examen riguros al conștiinței proprii va stabili, cu obiectivitate,



gradul în care ne-am împlinit datoria și va indica drumul de străbătut și felul cum să ne depănăm firul vieții.

Școala primară își încheie bilanțul activității sale de un an, cu cel mai frumos excedent moral pe care l-a putut atinge cândva. Realizările în domeniul învățământului primar din anul trecut echivalează cu realizările din întreagă ultima decadă. Și aceasta o putem reține fără exagerare. Cartea trecutului ni-e deschisă și'n ea putem ceti acest adevăr. Opera formidabilă de redresarea și înviorarea învățământului public a trecut deabinele și peste barierile celor mai optimiste așteptări.

Atunci când școala neamului zăcea în plină agonie și slujitorii ei erau umiliți și amenințați cu desființarea, când pericolul își ajunsese apogeul, se apropie mâna lui Dumnezeu. Revine la conducerea învățământului, actualul ministru al școalelor și al culturii naționale *dl dr. C. Angelescu* și făcând diagnosticul periculos, nu ezită un moment pentru punerea în aplicare în mod radical a tuturor mijloacelor de remediere și reînsănătoșirea acestui organism îmbolnăvit, care constituie suportul ființei noastre naționale. Într'un elan de-o superioară concepție patriotică pune în mișcare, prin căldura razelor radiate din sufletul său mare, toată suflarea dăscălească. Din aceasta comunitate sufletească răsare o nouă eră în viața școlii românești, era creatoare de realizări practice și de-o ascensiune morală și patriotică.

Ministrul culturii naționale se identifică întru toate cu doleanțele și aspirațiile slujitorilor școlii poporului și imediat după reîntoarcerea la conducerea departamentului continuă urzeala firului întrerupt, făcând cele mai strajnice eforturi pentru așezarea acestei instituții la locul ei de cinste, acolo, unde o reclamă

interesele superioare ale unui neam obidit și dornic de lumină.

Dascălii neamului au înțeles că: „școala primară cu învățătorul ei este în primul rând o instituțiune de ordine și educațiune națională, și școala este ceea ce este învățătorul ei, iar societatea și satul, ceea ce este școală lui“.

Școala a început de fapt să îmbrace o altă haină și să introducă din nou o viață reală și-o căldură sufletească între zidurile ei, potrivit lozincei superioare lansată de Voivodul culturii românești, M. S. Regele Carol al II-lea: „Școala nu-i numai cărți și bănci, ci este mai înainte de toate suflet și viață vie.“

Învățătorimea a fost repusă în drepturile ei naturale morale și materiale. Prin infiltrarea sevei de viață în învățământul complementar, punerea în practică a învățământului aplicat, se cimentează puntea de trecere dintre școală și societate. Școala devine aievea a poporului. Cei peste 7000 învățători noi, fixați în toate unghiurile țării, sunt tot atâtea candeluțe de lumină vie care îngroașe rândurile luptătorilor angajați în ofensiva pornită contra celui mai dârz dușman al poporului: analfabetismului.

Activitatea și lupta aprigă a dlui dr. C. Angelescu pentru reorganizarea și consolidarea învățământului primar culminează în opera construcțiilor școlare, care va rămâne pentru toate timpurile strâns legată de numele acestui mare Apostol al culturii naționale, care printr'un suflet integru și animat de cel mai înalt ideal patriotic a știut mișca masele populare pentru construirea miilor de locașuri de lumină, în cea mai mare parte cu mijloace proprii.

Învățătorimea Țării adânc recunoscătoare pentru

viguroasa operă de înălțarea prestigiului școlii românești, și-a sărbătorit Mântuitorul cu toț fastul și demnitatea, în cadrul congresului general ținut la Iașul tuturor unirii, în zilele de 8—10 Septembrie și în congresul regional din Ardeal ținut la Turda lui Mihai Viteazul în ziua de 26 August 1934.

În opera sa de reorganizarea și consolidarea învățământului primar, dl. Ministru dr. C. Angelescu este secondat de către comandantul tehnic al învățământului primar, directorul general al învățământului primar și normal, în persoana dlui *Petre Ghițescu*, care de decenii conduce cu un spirit subtil și pătrunzător; o înțelepciune rară și-o competență desăvârșită, destinele învățământului național, într-o permanentă și sigură ascenziune spre culmile idealului național.

Anul ce ne-a părăsit a înscris deci un nou capitol în istoricul școlii românești, acela al muncii creiaătoare și-a propășirii generale.

Invățătorimea, dela granița de vest a țării, animată de realizările anului trecut pe tărâmul culturii naționale și de profitul moral și material în domeniul profesional, va continua cu aceeaș râvnă și însuflețire munca de culturalizare, va veghea trează la frontiera politică și etnică a neamului și nu va scăpa din vedere un singur moment că stă pe cea dintâi linie de luptă și de apărarea patrimoniului strămoșesc, colaborând din toate puterile cu instituțiile chemate să perpetueze ființa noastră națională, bazată pe puterile proprii și susținută de morala creștină.

După acest mic popas de anul nou, ne continuăm drumul bătătorit, scriind pe steagul nostru lozincă: „Școală, Biserică, Armată“.

D. Mărgineanu.



O LACRIMĂ FIERBINTE PE MORMÂNTUL LUI IOAN BUTA

Inregistrăm cu inima strânsă de durere, stingerea din viață a aceluia, care ne-a fost un bun coleg și un sincer prieten, Ioan Buta, învățător în Asuajul de Jos.

Clopotul învățătorilor, prin dangătul său, a răspândit această tristă veste dela o margine a județului la cealaltă.

Încă un propovăduitor al credinței noastre românești, pleacă. Pleacă un prieten pentru a nu se mai întoarce nici odată. . .

Prin moartea colegului nostru Ioan Buta, s'a stins o lumină ce a răspândit raze binefăcătoare în decurs de 30 ani, nu numai în comuna unde a funcționat ca învățător, ci și în întreaga plasă Cehul-Silvaniei.

Când scriu aceste șire cu sufletul cernit de durere, gândindu-mă la ceace a fost neuitatul nostru colaborator, mă întreb: de ce mor oamenii buni, când ei ar mai putea folosi neamului și societății? De ce ne părăsesc caracterele atunci, când li se resimte mai mult lipsa, — de ce?

Credința noastră atât de luminată mă dumește și mă mângăie. Sufletele oamenilor buni; de caracter, sinceri, jertfitori, patrioți, iubitori de neam și lege, nu mor. Ele conform legii dumnezeiești trec în sferile cerești, pentru a primi răsplata cuvenită. Răsplata pe care numai Dumnezeu știe da.

Colegul Ioan Buta a fost un învățător vrednic, iubit de poporul, în mijlocul căruia a trăit și muncit, respectat de colegi și apreciat de superiorii săi.

Învățătorimea din județ se alătură la doliul nemângăiatei soții și fii, — jalea lor este și jalea noastră.

Dumnezeu să-l odihnească!

Revizor școlar,
Dumitru Ilea.

ROLUL MEDICULUI IGIENIST

IN LEĂTURĂ CU ȘCOALĂ ȘI FAMILIA SATULUI

de: Dr. NICOLAE COTOL.

Legea nouă sanitară din anul 1930, creiază o nouă categorie de medici oficiali, cari se ocupă numai de medicină preventivă și pe cari îi numește: *Medici igieniști*. Aceasta categorie de medici se recrutează dintre specializații în igienă.

Capitolul III, din legea sanitară art. 65, punctul 10, arată raportul medicului igienist față de școală: „*veghează și controlează igiena școlaelor din cuprinsul plășii sanitare*“, iară celelalte 9 puncte premergătoare dela acelaș articol fixează îndatoririle medicului igienist față de salubritatea publică a comunelor din cuprinsul plășii sanitare.

Medicul igienist se va introduce în viața culturală a satelor și va organiza în toate ocaziunile posibile conferințe medicale, cu scopul de prevenire a boalelor infecțioase și sociale. El va fi îndrumătorul de specialitate a construcțiilor publice și particulare din cuprinsul plășii, pentru satisfacerea recerințelor igienice. Va veghea și controla edificiile școlare în ceea ce privește terenul, orientația în spațiu, cubajul în raport cu numărul elevilor, apoi luminația și încălzitul sălilor de învățământ. Va introduce pe cât posibil în școală bănci corespunzătoare din punct de vedere igienic și va îngriji ca aprovizionarea cu apă la școală să fie de bună calitate, ținută în vase închise, curate. Va mai veghea și controla starea igienică a dependințelor școlare (clozete, curte, etc.), precum și starea igienică și de sănătate a elevilor și a corpului didactic.

Edificiul școlar: Medicul igienist are datoria și competența a alege locul pentru edificarea școlaeli, care va trebui să îndeplinească următoarele condițiuni: *Terenul* să fie uscat și sănătos, să nu fie umplut cu gunoaie, în caz că este umed se va face drenarea lui. Situația terenului să fie în centrul domiciliului elevilor, deoarece depărtarea mare obosește elevii și reduce atenția și capacitatea de muncă. Nu va fi terenul școlar ales pe o arteră principală de comunicație din cauza zgomotului, prafului

și fumului, apoi din cauza, că pot surveni accidente. Dacă totuși terenul este pe o arteră principală de comunicație, edificiul va fi retras dela stradă pentru a avea aer și soare abundant. În apropierea edificiului școlar să nu fie crâșme, bordeie și case rău famante, cari ar altera viața morală a elevilor. Estinderea terenului să fie mare, din acest teren se va edifica 20 %, iar restul de 80 % rămâne pentru curte și grădină. Se recere pentru fiecare elev 3—5 metri pătrați teren pentru joc. Aspectul edificiului să fie simplu și frumos. Exteriorul să arate scopul. Orientarea în spațiu a edificiului școlar este o problemă însemnată și viu discutată și comentată de medici și arhitecți, Se susține de unii, că lumina intensivă în timpul instrucției școlare ar avea acțiune dăunătoare asupra vederii și le-ar produce oboseală — și sunt de părerea, că sala de învățământ să fie luminată și bătută de soare după amiazi când instrucția a încetat, având razele solare în acelaș timp și scop bactericid. Pentru România orientația cea mai bună este Sud-Est, sau Sud-Vest, Construcția să fie din material bun pentru a fi durabil și pentru a garanta sănătatea elevilor și a corpului didectic. Sălile de învățământ se vor construi în raport cu numărul de elevi ce îi va adăposti. Fiecare elev va avea 5 metri cub aer și socotind schimbarea aerului de 3 ori la oară ar reveni pentru fiecare elev 15 metri cubi aer pe oară. O sală de învățământ cu lungimea de 9 metri, lățimea de 6 metri și înălțimea de 4 metri va adăposti 50 elevi așezați pe un sistem de bănci cu două scaune. O sală de învățământ are desavantajul, că elevii nu aud bine și nu văd bine și nu pot fi supraveghiați. Lățimea sălii depinde de luminozitatea sălii, care este în raport cu suprafața sticloasă și înălțimea geamurilor, — și care va fi $\frac{2}{3}$ din lungimea sălei. Înălțimea peste 4 metri reclamă căldură multă, și aerul deasupra de 4 metri nu ia parte la circulație și primenire (aer mort). Luminăția sălii de învățământ va veni din stânga și de sus și va fi luminăție naturală. Intensitatea luminăției depinde de mărimea și forma ferestrelor. Se cere ca 20 % din suprafața școlii să fie suprafață sticloasă, iară la edificiile cu orientație spre Nord va fi 25 % din suprafață. Geamurile să fie curate, deoarece murdăria reduce 10 % din luminozitatea lor. Forma geamurilor da preferat să fie înalte și înguste, nearcuite la partea superioară și fără multe divizionări, cari încă reduc intensitatea luminei. Pereții sălii să fie văruiți pentru a da lumină reflectată, foarte

bună pentru ochi. Să pot văpsi pereții până la înălțimea de 1 metru, nu însă în întregime, deoarece ar împiedeca ventilația naturală ce se face prin porii pereților. Pardoseala se va face din scânduri, cari se îmbucă una într'alta, astfel chiar după uscarea lor lasă spații libere, cari constituie cuiburi de praf. Pardoseala se va uleia cu ulei de in, curățirea se va face cu mătură sau cârpă udă și se va executa după ieșirea elevilor din școală și nu înainte de a intra elevii în școală. Ventilația naturală se face prin uși, ferestre și porii pereților, cam 20—50 %, — depinde bine înțeles de diferență de temperatură și de starea geamurilor și ușilor. Ventilația artificială sau mecanică ca mai simplă este prin deschiderea ferestrelor, care în anotimp cald pot sta deschise și în timpul oarelor de instrucție. La ventilația prin deschiderea ferestrelor se va aranja astfel, că aerul să intre înspre tavan unde se va amesteca cu aerul cald și se va lăsa încet în jos. Se fac apoi orificii în perete pentru ventilație 2 la număr, pe una intră aerul curat pe cealaltă iese aerul stricat. Ar fi recomandabil la școlile noastre să se pună la un colț din partea superioară a ferestrii un geam de tinichea găurit unde s'ar așeza o morișcă ce s'ar învârti datorită circulației aerului. Ventilația are o deosebită importanță, deoarece aerul viciat reduce capacitatea de muncă și predispune la îmbolnăviri. Sala de învățământ va fi încălzită cu sobă de teracotă sau cărămidă, dacă se încălzesc cu sobe de fier aceste vor fi captușite pe dinlăuntru cu cărămizi pentru a preveni exalarea de oxid de carbon ce rezultă din sobele de fier înroșite. Temperatura în sala de învățământ va fi de 18—19 grade.

Pe lângă sala de învățământ se vor construi *coridoare*, — cari sunt accesoriile sălilor de învățământ, în ele stau elevii în caz de intemperii. Temperatura în coridoare va fi de 15—16 grade, vor fi așezate de regulă pe partea dreaptă a sălii de învățământ și vor avea o lățime de $2\frac{1}{2}$ —4 metri, va trebui să aibă o suprafață de 0.30 metri pătrați pe cap de elev. *Vestiarele* sunt locurile unde își depun elevii hainele, deoarece hainele depuse în sala de învățământ iau lumina, exală miros de haine și în caz de ploaie măresc umiditatea sălii. În lipsă de vestiare hainele se vor depune în coridoare.

În edificiul școlar se vor așeza *vase cu apă de beut* cari vor fi închise și vor fi alese astfel, ca să nu dea miros și gust rău apei și în acelaș timp să mențină temperatura. Acest desi-

derat să împlinesc vasele de lut, însă sunt grele, de aceea se folosesc butoaie de lemn nu prea mari pentru a fi schimbată apa de două ori pe zi. Acestea butoaie au capacitatea de 20—30 litri și deservește un butoiu 25—30 elevi. Din aceste butoaie prin o conductă ce se termină într'o pâlnie, la deschiderea robinetului iese un jet de apă, care intră în gura elevului fără a putea atinge conducta de ieșire din cauza pâlniei, iară restul de apă prin o conductă se scurge într'un vas colector. Din aceleași butoaie se pot aranja conducte, cari trec deasupra unui jgheab prevăzute cu mai multe robinete pentru spălarea elevilor, iară din jgheab apa murdară este adunată într'un vas. Se vor obișnui elevii cu spălarea mâinilor și dinților, având fiecare prosop individual. Ar fi de dorit să fie băi școlare unde fiecare elev să facă o baie la săptămână sau maximum la două săptămâni.

Ca dependență școlară indispensabilă este *latrina școlară*. Latrina școlară, dacă edificiul este aprovizionat cu canalizare, se poate construi în corpul edificiului, altfel ea va fi construită aparte și se va lega cu corpul edificiului prin un coridor de scânduri acoperit pentru caz de intemperii. Latrina va fi adecvată vârstei elevilor, se vor construi scaune, pentru 25 eleve un scaun și un scoc, iar pentru elevi la 15 elevi un scaun. Se va interzice elevilor de a se sui pe scaune, pentru a opri acest lucru se va construi cuveță rotunjită și la partea anterioară se va face o escavație de 2—3 cm. cu scopul de a nu șterge la scoborire cu organele genitale latrina (transmiterea de infecțiuni gonococice). Ușa va fi la partea superioară și inferioară cu găuri pentru a putea inspecta elevii.

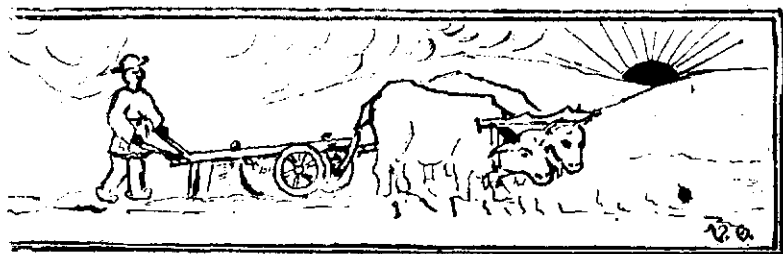
Medicul igienist se va interesa și de mobilierul școlii și în special de băncile școlare, cari vor trebui să se adapteze elevului „banca este pentru elev și nu elevul pentru bancă”. Banca va trebui să se conformeze la diferite atitudini a elevului, citit, scris și răspuns. Ele vor fi pentru două persoane și va trebui să permită mișcare liberă, ușoară, fără zgomot și să admită o atitudine sănătoasă. Băncile vor fi nu uniforme, ci de trei dimensiuni, pentru copii mici, mijlocii și mari. (Se preconizează patru tipuri de bănci). Băncile sunt compuse din scaun, masă și spetează (răzămătoare). Scaunul să fie înclinat în jos și înapoi, sub un unghi de 8—10 grade, sau înainte să fie mai ridicat cu 2 cm., iar înălțimea scaunului să fie egală cu lungimea gambei, astfel, ca talpa să fie așezată pe pardoseală, iar lățimea

scaunului să fie egală cu $\frac{2}{3}$ din coapsă, pentru a oferi o ședere comodă, marginea scaunului să fie rotunjită, iar lungimea scaunului să fie de 40—50 cm. (distanța dintre cele două trochanlere). Speteaza să încheie cu scaunul un unghi de 100—500 grade și să prezinte curburi cari urmează coloana vertebrală. Sunt trei tipuri de speteze: 1. Cu punctul de sprijin în regiunea sacrală, 2. Speteza sacro-lombară și 3. Speteza dosleală. Înălțimea spetezei să fie până la marginea inferioară a omoplatului. Masa să fie înclinată față de orizontal cu 15 grade, să aibă o lățime de 30—40 cm. (lățimea să fie cât jumătatea membrului superior) iar lungimea să fie de 50—55 cm. La citit se va ținea distanță de 25 cm. și raza de lumină cu planul cărții să facă un unghi de 90 grade. Înălțimea mesei deasupra scaunului să fie înălțimea cotului plus 4 cm. în sus. La bănci are importanță distanța care este lungimea ce separă planul vertical ce trece prin marginea posterioară a mesei și marginea anterioară a scaunului, — și care distanță poate fi pozitivă, nulă și negativă (pozitivă, dacă verticala nu atinge scaunul, nulă dacă atinge partea anterioară a scaunului și negativă dacă atinge scaunul în dărătul marginii anterioară). Elevul ure nevie de distanță pozitivă la răspuns și de distanță negativă la scris. Este bine ca mesele și scaunele să fie mobile ambele, astfel este sistemul de bănci Billard, ori poate fi numai masa mobilă și scaunul fix (mai recomandat).

Medicul igienist va veghea și controla periodic starea de curățenie a localului școlar, mobilierul și dependențele (latrină, etc.) Va examina periodic elevii, eliminând pe cei contagioși. Va lua măsuri de desinfecție a localului școlar când este nevoie, va supraveghea izolarea și desinfecția la domiciliul elevului cu boală molipsitoare. Intrucât nu este medic școlar va face la începutul anului un examen de triaj a elevilor, când va elimina pe cei incompatibili (T. b. c. deschisă, Trachomă, boli parazitare) apoi va face pe cât e posibil un examen medical fizic și intelectual pentru a putea constata paloarea biologică a elevilor. La examenul fizic, care constă din luarea greutateii, taliei, a acuității vizuale și auditive, va depista defecte, care va explica lipsa de progres a elevilor. În special se va pune mare pond pe bolile de nas, gât, urechi, ochi, dinți și durerile de cap a elevilor (15—20%) care tratate la timp măresc capacitatea de muncă a elevilor. La examenul medical psihic va putea stabili coeficientul de inteligență a elevilor putând face o repartizare a lor în caz de nevoie

în diferite școli speciale (școli în aer liber, preventorii, orbi, surdo-muți, corecție, cu defecte de inimă, ortopedice și nutritive). Examenul medical complet va fi comunicat în mod particular părinților, luând cunoștință în acelaș timp și profesorul pentru a-și acomoda programul în raport cu capacitatea elevilor.

Familia satului: Medicul igienist va organiza conferințe cu scopul de a da îndrumări igienice sătenilor (alimentația rațională, îmbrăcăminte, curățenia corporală, construcțiuni igienice, epucația igienică, etc.) La sate am găsit unele obiceiuri pe cari le găsim din punct de vedere igienic bune, și anume: Văruiatul camerelor de 2—3 ori la an în preajma sărbătorilor mari, apoi scăldatul copiilor în fiecare săptămână cu leșie de cenușe de lemne, precum și fierberea hainelor cu leșie de lemne. Se va instrui săteanul pentru a-și edifica case cu încăperi corespunzătoare, luminoase și cu orientare în spațiu bună. Se vor instrui să-și construiască fântâni igienice cu apă bună de beut găsită de Laboratoarele de igienă. Aceste fântâni pe cât se poate vor fi la fiecare casă, vor fi acoperite și apa se va scoate astfel, ca să nu infecteze fântâna. Se vor obișnui sătenii să-și construiască closete, cari vor fi plasate la distanță mare de fântână pentru a nu impurifica, aceste closete vor fi întreținute în bune condițiuni de igienă. Medicul igienist se va nuzi a introduce în familia săteanului obiceiuri de igienă, cari vor transmise generațiilor viitoare. În felul acesta medicul igienist își îndeplinește cu prisosință rolul său preventiv, punând la adăpost familia săteanului de boli, aducând în felul acesta un tribut însemnat, nu numai săteanului și colectivității (comună), ci întregii națiuni. Ca urmare a unei vieți igienice la sate vom avea elemente sănătoase fizic și psihic și în felul acesta valoarea biologică a națiunii române va fi mult ridicată.



Contribuții la consolidarea și propășirea vieții culturale-economice în spirit național

Ideologia Asociației Naționale „Confrăția Română“

*MOTTO: Virtuți morale și cultură.
Progres în cinste și unitate.
Credință Patriei, iubire.*

I. Naționalismul Nostru — Naționalism Moderat și Creator

În România există dușmani de moarte ai Românilor și ai ordinii de Stat actuale.

În România există indivizi cari nu pricep semnificația sublimă a *naționalismului creator*, care nu este nici intolerant față de cetățenii de alte naționalități, nici antisocial sau antiuman.

În România există indivizi, cari nu pot fi acuzați de lipsă de bune intențiuni și de lipsă de idei naționale sănătoase, dar cari restrâng noțiunea largă a naționalismului creator și fac dintr'insul o armă de luptă brutală, contra streinilor și de cucerire a puterii executive și legislative a țării, fără să pornească efectiv la cucerirea bogățiilor și ramurilor de producție, deținute de acești streini.

Ei bine, fiindcă e vorbă de lupta dintre taberele politice, noi spunem acelor cari fac din naționalism o fantoșă sau o platformă a taberei lor de luptă politică, că nu sunt pe calea cea adevărată, atunci când pretind că *naționalismul integral* este un monopol al lor și că, toate celelalte tabere politice sunt lipsite de naționalism sau chiar antinaționaliste. Știm că sunt și de aceia cari și-au renecat în adâncul sufletului — chiar români fiind — sentimentele naționale sau că nu activează câtuși de puțin în virtutea acestor sentimente.

Noi le mai spunem că în viața politică nu se poate concepe o conduită intransigentă a unei tabere față de alte tabere, ele trebuind să convină uneori la armistiții sau chiar la alianțe, cu anumite scopuri nu dintre cele mai laudabile. Nu se poate concepe deasemenea o atitudine a unei tabere politice, care să nu prilejuiască în nici un fel atacuri justificate, din partea altor tabere.

De aici rezultă următoarele consecințe:

1. Contrarietatea permanentă (mergând uneori până la conflicte sângeroase și până la crime) dintre taberele politice. Deci subminarea reciprocă.

2. Irosirea timpului și a energiilor creatoare (de cari nu

sunt lipsite taberele politice) în aceste lupte necurmăte, în loc ca ele să fie consacrate operii constructive și producătoare de bunuri spirituale și materiale pentru țară.

3. Compromisurile cele mai neașteptate și mai păgubitoare pentru țară, față de alte țări și față de elementele și curentele anarhiste din sinul său. De aici pierderea avantajilor politice, economice, culturale etc., ale elementului național dominat, în favoarea elementelor minoritare conlocuitoare, cari, prin starea lor comună de minorități, se aliază între ele, contra celui dintâi. La noi acest adevăr este sub ochii oricui.

4. Dislocarea scopului suprem care, pentru orice tabără politică, trebuie să fie: *promovarea intereselor vitale ale Statului și cetățenilor* și așezarea acestui scop — desigur în mod inconștient și neintenționat — în interiorul taberei respective, denaturându-l în același timp. Astfel scopul extrinsec al taberei politice care trebuie să se identifice cu interesele superioare ale Statului, se pierde și se preface într'un scop intrinsec: promovarea intereselor meschine ale partizanilor taberei respective, atunci când ea pune mâna pe putere. Aceasta desigur în paguba Statului și a cetățenilor. De aici nedreptăți de tot felul și abuzuri împinse uneori până la cele mai grosolane și mai vinovate delictе, prescrise de codul penal și de morală.

Iată motivele esențiale, pentru cari noi ne lepădam de orice scopuri de ordin politic militant, fără să ne declarăm adversari ai taberelor politice constituționale, oricare ar fi coloarea și ideologia lor.

Dacă luptele politice din orice țară se aseamănă cu jocul valurilor mării, cari se ciocnesc între ele și se înghit unele pe altele, fără însă să turbure profunzimile și fără să distrugă echilibrul etern al adâncurilor, acțiunea noastră din contră, se aseamănă cu acțiunea luminii solare, care pătrunde prin aceste valuri de suprafață, până în adâncurile abisale, procreind chiar și în acestea viața cea atât de exuberantă a mărilor și oceanelor.

Noi suntem convinși că, întovărășindu-ne și folosindu-ne cu aceleași elemente cari constituie taberele politice din țară, în altă ordine de lucruri și cu scopuri cari se concretizează, numai în sacrificii pentru individ și numai în beneficii incalculabile pentru neam și țară, vom face operă creatoare în toate domeniile patrimoniului național.

Acțiunea noastră este profund necesară și de aceea ea va prinde în sufletul neamului nostru, așa cum semința sănătoasă și bună prinde rădăcini în glia grasă și adăpată de torențele furtunilor.

Din cele ce ne învață istoria universală și istoria națională, vom desprinde adevărurile eterne ale sufletului omeneșc

și ale sufletului neamului nostru, plămădind cu ele filosofia înțelepciunii și a îndrumărilor noastre spre viitor.

Din cele ce ne-a sădit în suflet credința creștină și din ceace a fost ea pentru străbunii noștri, vom întreține vecinic aprinsă în inimile voastre flacăra iubirii de neam și de oameni, aprinzând aceeași flacăra în sufletele celor ce vor veni cu noi și după noi. Vom înlătura totodată pornirile de ură, chiar și față de aceia cari ne vor urî pe noi, fără a ne lăsa însă călcați în picioare sau măcar stingheriți în faptele noastre, de către dușmanii noștri.

Din cele ce ne învață filosofia, științele sociale și științele pozitive, din cele ce stărnesc în sufletul nostru literatura, muzica și artele plastice — în cari bine înțeles frumosul pur și nu josnica artiștilor, formează esența — vom plămădi *ideologia noastră* în întreita ei înfățișare de: *cultură, sănătate morală și sănătate trupească, bazate pe o bună stare și o continuă propășire economică, pentru poporul român.*

II. Chemarea noastră

I. Pentru a putea înfăptui, în cea mai mare măsură și cu cele mai bune rezultate, opera de *unificare sufletească și de culturalizare* a poporului nostru, pe o puternică bază de moralitate creștină și concomitent cu realizarea unui progres economic al tuturor Românilor.

II. Pentru a întrona, pe temelia sănătății morale, sănătatea trupului, acolo unde astăzi bântue atotputernice: miseria, viciile și bolile cele mai necruțătoare.

III. Pentru a deschide posibilități nelimitate de afirmare și închegare, energiilor naționale latente și *eroismului individual* al fiilor poporului nostru.

IV. Pentru a ridica elementul românesc la un nivel de superioritate și de preponderanță cultural-economică, față de toate minoritățile conlocuitoare.

V. Pentru *raționalizarea agriculturii și instăpânirea efectivă a elementului românesc asupra industriei și comerțului prin cooperarea națională*, care este singura noastră posibilitate în scopul acesta și singurul principiu fundamental de echitate, de echilibru, de ordine și de garanție a durabilității, într'o societate cu adevărat civilizată și cu atât mai mult într'un stat național ca România.

VI. Pentru a emancipa economia noastră națională față de orice influențe nefaste și zguduiri venite din afară.

VII. Pentru a pune la adăpost, prin înfăptuirile celor de mai sus, integritatea noastră națională și teritorială, față de atacurile neconținute și din ce în ce mai violente ale dușmanilor noștri de ieri, de azi și de mâine.

VIII. Pentru a pune stăvilă indestructibilă curentelor și uneltirilor subversive, anticreștine, antinaționale și antidinastice.

IX. Pentru a impune respectului și considerației universale, ca națiune cu adevărat demnă de libertate, demnă de străbunii noștri, demnă de trecutul nostru eroic și de lupte necurmate, apărând — mai presus de libertatea și pământul nostru — Creștinătatea și Civilizația europeană.

X. Pentru a ajunge să fim alături de popoarele cele mai culte și mai prospere, deschizând Poporului Român perspective și posibilități nelimitate de dezvoltare în viitor.

XI. Pentru convingerea profundă că, servindu-ne Neamul, Credința străbună creștinească și Patria, servim în modul cel mai fericit, Umanitatea, Pacea universală și Civilizația.

XII. Pentru toate considerentele de bine cari nu sunt amintite aci.

C h e m ă m :

pe toți *Românii conștienți*, fără deosebire de starea socială, de sex, de vârstă și de profesiune, dar fiind de religie creștină, să se unească în cuget, în simțiri și în fapte, sub porunca și sub steagul *idealurilor naționale* arătate mai sus cari își pretind toate înfăptuirea, condiționându-se unele pe altele și condiționând toate laolaltă însăși viața și propășirea neamului nostru, în perspectiva viitorului.

III. Ce atitudine avem ?

Am arătat că ne lepădăm de orice preocupări și veleități de politică militantă, care prin discordia permanentă dintre taberele politice, nu poate să ducă la un *consens general și la o solidaritate națională*, condițiuni profund necesare scopurilor arătate.

Repetăm: Nu vom face din acțiunea noastră, nici trambulină de lansare, nici tabără politică sau unealtă în mâna cutărui sau cutărui partid, și, cu atât mai mult nu ne vom preta la acțiuni subversive și incendiare. Vom face însă, mai mult decât politică:

Vom produce neconținut înfăptuiri folositoare, în toate domeniile patrimoniului național. *Vom cultiva energiile și individualitățile creatoare* și le vom da astfel sub formă de harnici și devotați fii, Neamului și Patriei.

Nu ne vom face nici procurorii, nici detectivii mișeilor. Lăsăm această grijă în sarcina poliției, a presei și a justiției. Noi vom *lucra* asemenea pompierilor, cari luptă din răspuțeri să stingă un incendiu și să salveze pe cei amenințați cu moar-

tea în flăcări, fără a se întreba cine e vinovatul sau criminalul care a dat foc casei.

Noi vom *lucra* ca și echipele de salvare a naufragațiilor sau sinistralilor, din iubirea curată de oameni și de neam, fără a pretinde nimănui în schimb răsplătiri materiale. Noi vom *lucra* ca și apostolii lui Christos și ca Samarineanul din Evanghelie.

Iată deci cum ne înțelegem datoria.

Cine va veni la noi și nu va înțelege să-și pună așa puterile în serviciul Neamului, va fi îndepărtat dela prima sa înadvertență.

Suntem ferm convingși că, contribuind prin activitatea și înfăptuirile noastre la prosperitatea generală a Neamului și deci, la însăși înfăptuirea scopurilor mărețe ce stau la baza Instituțiilor noastre de stat, vom primi pentru aceasta concursul moral și material, larg și permanent al Oficialității, precum și al așezămintelor semioficiale și private, de cultură, de sănătate, de asistență socială și de progres economic. Vom colabora cât mai mult cu aceste așezăminte, atâta timp cât concursul lor ne va fi dat fără precupețire.

Tot ce vom primi, tot ce vom produce noi, prin proprii resurse și mijloace, vom transmite la rîndul nostru poporului cu cea mai desăvârșită cinste și vom pune temelia înfăptuirilor ce ne propunem.

Suntem ferm convingși că nu va întârzia nici generositatea oamenilor de bine să ne vină în ajutor.

În sfârșit, suntem ferm convingși că, neluând atitudinea ostilă față de diferitele organizații politice românești, cari nu depășesc limitele impuse de constituția țării, persoanele de bine din cadrele acestora, nu vor întârzia a ne da concursul lor, prin muncă nepregetată, alăturându-se cu tot sufletul și cu toată abnegația, la acțiunea noastră.

IV. Preocupările principale de temelie

Din cele de mai sus se vede că preocupările noastre fundamentale sunt:

1. De a mobiliza *România* grupându-o sub steagul idealurilor naționale arătate în chemarea noastră, organizându-o la sate și la orașe, în cece noi numim: „*Unități Culturale-Economice Românești*“ pe cari le vom caracteriza în urmare.

2. De a încadra, în «*Confrăția Română*» toate acțiunile similare și toate organizațiile răslețe dela sate și dela orașe, născute din idealismul și sacrificiile anonime ale unor persoane singuraticе; fără a ne deda însă, la imixtiuni și ingerințe față

de organizațiile din subordinea altor asociații și așezăminte private românești.

3. De a crea toate așezămintele de cultură, de sănătate, de educație națională extra-școlară și de progres economic, pentru popor și prin popor, atât la sate cât și la orașe.

4. De a încuraja și a ajuta pe tinerii ridicați din popor — mai ales din țărâimea română — la învățătură, la pregătirea lor pentru profesiunile manuale și lucrative în general, procurându-le totodată și mijloacele strict necesare exercitării acestora.

5. De a promova *educația-națională* sub toate aspectele ei : moral cultural, estetic, sanitar, și economic, prin crearea unui așezământ central, pe care noi îl numim : „*Institutul Național Român*“ Alte două «institute naționale românești» vor promova sănătatea și bunăstarea economică a poporului.

6. De a stabili, prin colaborarea strânsă cu instituțiunile de stat și cu diferitele organizații și așezăminte naționale private, un *consens general* de largă și spornică *activitate națională creatoare*.

7. De a cuceri prin mijloacele arătate mai sus, toate bogățiile înstreinate și toate ramurile de producțiune economică din România, fără deslănțuirea niciunei persecțiuni asupra minorităților etnice și religioase conlocuitoare și fără a le da prilejul să ne acuze, în fața lumii, de intoleranță și tentative de desnaționalizare.

8. De a determina astfel un proces de infuziune a Românilor în orașele și regiunile cu populație minoritară covârșitoare. Știm cu toții că orașele, mai ales cele din provinciile alipite și din Moldova, sunt astăzi adevăratele citadele inexpugnabile de streini în inima unor ținuturi curat românești. Știm iarăși că Românii nu pot pătrunde la oraș decât ca funcționari, ca liberi profesioniști intelectuali, ca servitori și ca muncitori manuali nespecializați.

Cine nu poate să ghicească ce urmări dezastruoase au aceste stări de lucruri, mai ales pentru Româniea care se angajează ca servitori și ca muncitori manuali nepregătiți, la streinii deținători ai industriei și ai comerțului din România ? Oare mentalitatea centrifugă și profund dușmănoasă a acestor streini față de Români, nu se datorește și ea tocmai acestor stări de lucruri ?

Mihail Robu

învățător-student.

(Va urma).

COLABORAREA DINTRE MEDIC ȘI INVĂȚĂTOR

Cea mai grea misiune este aceea de a face pe educatorul. Sunt cam rari elementele cari au vocația de educatori. Cei de astăzi sunt mai mult pregătiți, adică îndrumați pentru aceeași carieră profesională. Însăși noțiunea de educație (dela verbul latinesc *educō-xi-ctum-cere* — a scoate din întuneric la lumină, a da la iveală, a da o creștere, cere celui care este însărcinat făcând abstracție de cerințele neamului și ale țării, o muncă încordată, atentă, plină de grijuri. De multe ori, învățătorul, fiind și educator, în munca lui întâmpină obstacole care-l deziluzionează punându-l în situații critice față de rezultatele decepționate. În majoritate, aceste piedici sunt, starea anormală a sănătății organismului, temperamentul, metoda plictisitoare, hrana, mediul și bolile ereditare care nu se pot înlătura sau ameliora decât cu ajutorul medicului.

Viața sufletească a omului și-a copilului este alimentată ori susținută de influența secrețiilor a câtorva glande interne dintre care mai principale sunt: «*thiroida, thimusul, hipofiza, epifiza și glandele suprarenale*».

Funcționarea minimă sau maximă a lor, are efecte incalculabile asupra copilului și a educației. Se observă simptome de nuanțe diferite în creșterea naturală.

Așa de ex. *thiroida*, așezată înainte, lateral pe partea inferioară a gâtului și superioară a traheei, cântărind 20-30 gr. cu secreția ei influențează asupra funcțiilor vitale cele mai principale ca: digestia, respirația, circulația, nutriția, creșterea cum și contra infecției și intoxicațiilor organismului. Imbolnăvirea ei dă naștere la gușați cu copii cretini.

Copiii născuți fără glandă rămân mici, nu cresc, au dinții nedesvoltați normal, sunt lipsiți de memorie și inteligență fiind apatici. Cei cari au glanda tiroidă prea dezvoltată sunt impresionabili, emotivi, au bătăi de inimă și ochii holbați.

Dacă glanda funcționează normal, atunci omul se caracterizează așa: înalt, toracele și abdomenul strâmte-lungărețe, violent, iute, brusc în gesturi, vorbește serios, figura trează, ochii vioi strălucitori, e emotiv, impresionabil, roșește iute,

impulsiv, inteligent, se entuziasmează, e un nervos, are totdeauna aer de tandrețe, este f. vioi, tenul pielii roș-roz.

Funcționând anormal, totul este invers, caracterizându-se prin aceea că picioarele sunt mai scurte.

În interiorul tiroidei se găsesc patru mici ghinduri, cât un bob de linte, cari tulburate aduc o schimbare în compoziția sângelui.

Thimusul. Cântărește 10—15 cm. aflându-se în formă quadrunghiulară. E compus dintr'o parte care se prelungeste în gât, înaintea traheei și alta îndărătul sternului între plămâni. Are un mare rol în creștere și în formarea sângelui. Funcțiunea prea mult aduce accelerare în creștere, însă pubertatea întârzie. La 20 ani thimusul dispare.

Hipoliza. Este așezată la baza creierului în craniu. E lungă de 8 m. m. Are un lob anterior, altul posterior și unul mijlociu. Când lobul anterior funcționează prea mult, omul devine uriaș, iar când funcționează prea puțin omul este prea gras și organele genitale nu se dezvoltă. În multe cazuri de lipsă a funcțiunii lobului mijlociu, omul e nevoit a da afară 10—15 l. urină și a bea pe zi 10—15 l. apă.

Epifiza. Se află în craniu, deasupra unei părți din lăuntru a creierului. Ajută la dezvoltarea organelor genitale, a instinctului sexual și la creșterea în genere a corpului.

Glandele suprarenale. Așezate deasupra rinichilor, în greutate de 5 gr. influențează palpitațiile inimii, țin arterele strânse, cu presiune sus. Secrețiunea lor luptă contra otrăvurilor din corpul nostru.

Mai sunt și alte glande tot cu o așa de mare importanță dar care nu-și au locul acum a vorbi despre ele.

De unde poate să știe învățătorul efectele acestor susținătoare ori nesusținătoare, vieții? După înfățișarea imediată a fizicului și a sufletului în manifestațiile lor. Imediat ce-a observat că'n viața sufletească și fizică au intervenit schimbări, să cheme la fața locului medicul pentru a stabili diagnosticul și a da tratamentul necesar de ameliorare, deoarece învățătorul n'a studiat medicina în amploarea ei.

Frica copiilor, lenevirea, slăbiciunea funcțiilor și facultăților sufletești, a organismului abulia și diferite boli își au origina în crizele secrețiunii glandelor intime. Inv. pe baza datelor psihologice-pedologice, când vine medicul, căruia îi pune

la îndemână observațiile sale zilnice, găsește cauza situației copiilor, putând astfel să înlăture greutățile ce i se pun în calea educației și instrucției.

Deasemenea din pricina lipsei de hrană suficientă, corpul fiind slăbit și sufletul este slab. Ori pentru îndreptare doctorul trebuie să prescrie regimul necesar. Pousseau spune: «Cu cât corpul este mai puternic cu atât este mai supus sufletului și cu cât corpul este mai slab cu atât sufletul este mai supus corpului». Urmează că o minte sănătoasă există numai în corp sănătos. Mai departe Eminescu zicea: «Mizeria, sărăcia, bolile, lipsa de hrană sunt cauzele slăbiciunii și ale lipsei de frecvență în școală».

Unde mai punem urmările atâtor boale! Dar pentru remedierea răului ne trebuesc farmaciile școlare.

Defecte în organele simțurilor sunt cea mai mare piedică a instrucției și educației. Cu ajutorul cui se pot îndrepta? Desigur cu al medicului.

Ori cât ar fi de abil un învăț. educator, toată munca sa este fără folos dacă starea organismului cu toate influențele lui, este precară. Atunci are nemulțumiri sufletești și se pune în situații nefavorabile.

Ce trebuie să facem? La fiecare început de an și cel puțin la trimestru, cu ajutorul aparatelor pe care le putem face sau procura cu ușurință dacă avem (exteriometru, spirometru, manometru, cântar textele de cunoașterea individualității) să purcedem la examenul pedologic înscriind observațiile în caetul de fișe. Nu-i suficient numai atât. Trebuie să plecăm la anchete în familii și la observațiile de toate zilele. Procedând astfel ne adunăm tot materialul necesar și atunci când vine doctorul, chemându-l la nevoie prin ajutorul nostru, se vor cunoaște cauzele și se va prescrie tratamentul cerut. Să folosim deci pe medici, spre binele nostru și al neamului.

Doctorul nu trebuie să facă pe musafirul și învăț. pe gentilul. La datorie nu se ține seamă de acestea. Ce vizită medicală este aceea că vine și scrie într'un caet câteva observații și pleacă dând «bună ziua»! Învățătorul să-și dea seama de munca și misiunea lui, iar atunci când vine doctorul să se facă adevărată vizită medicală, dându-se rețete și directive de îndreptare. Statul are legi sanitare bune în folosul copilului, dar nu se pun în aplicare mai mult din cauza învățătorului care nu-

și depune interesul cerut de instituția lui și de știința ce-a învățat-o.

Procedând astfel putem să spunem că facem educație științifică. În adevăr, aplicând principiile de educație științificește, pe baza celor cerute de adevărurile anatomice, fiziologice, psihologice și ale medicinei, cu adevărat procedăm la educația bazată pe știință. Pentru aceasta avem nevoie de concursul medicului, pus de Stat în acest scop. Trebuie să-l folosim, ca să fim mulțumiți cu conștiința de munca noastră.

P. C. Buzescu.

Compunerile libere în slujba cunoașterii individualității

„Compunerile libere, dar absolut libere, care să nu fie predate după tipicul modelelor din cărțile de gramatică, relevă o mare parte din fondul sufleteș al copiilor”.
(M. Biciulescu.)

Toate investigațiile psihologice au condus, fără reticență, că indivizii, între ei, diferă, — că nu există identitate, ci din contra, diversitate, variație, — și că această diversitate se datorește: a) potențialului eredității, b) influenței mediului (cu variatele sale forme) și c) procesului maturizării, corpul în-ului pe ce crește — și este o creștere continuă și ireversibilă, — se și transformă) evoluției psiho-fizice a individului deci, în care intră și o oarecare contribuție a sa, prin proprie voință, intenție.

Asupra acestor constatări numai există controverse, sunt legi inexorabile, pe care învățământul trebuie să le respecte cu sfințenie, cărora educația să se adecueze în mod cert și fidel, — o educație individualizantă, care să respecte potențialul nativ și câștigat prin influența mediului ambiant și experiență proprie.

De aci inerența cunoașterii individualității fiecărui elev, de aci toate stăruințele și străduințele de a se găsi mijloacele și căile cele mai naturale, mai sigure și mai fidele pentru descifrarea predispozițiilor lor psiho-fizice.

Modestele rânduri, ce urmează, sunt tocmai ecoul acestei convingeri, — condiție sine qua non a educației, — cunoaște-

rea individualității. Voim să accentuăm pe aportul cert și inerent al compunerilor libere în problema cunoașterea individualității.

Comunerile libere, atât pentru a servi scopului lor principal — educativ și instructiv, — cât și pentru a fi un auxiliar util, un mijloc de investigație întru cunoașterea individualității, trebuie să nu mai fie ceea ce sunt actualmente: niște imități fade ale celor relatate de cărți sau ale spuselor învățătorului, reproduceri stereotipe, uniformizatoare și fără nici o legătură cu experiențele lor, cu cerințele lor psihice, care să le dea latitudinea manifestării forțelor creatoare personale. Felul cum sunt efectuate, nu sunt stimulative de cugetare și exprimare proprie, nu sunt promovatoare de voințe, inițiative, ci din contra, produc abolirea activității spontane, a tot ce este caracteristic fiecăruia, răpindu-se școlii posibilitatea creerii de personalități.

De aci constatările lamentabile că elevii nu sunt în stare să exprime nimic personal, logic și organizat, neputând exprima cunoștințele ce le posedă decât reproducând cartea.

Materialul variat, complex al vieții, în toate aspectele sale trebuie să fie prelucrat de forțele lor psihice, în mod liber, învățătorul neintervenind decât cu o diriguire constantă și fidelă, fără a încorseta în anumite calapode expansiunea, spovedania lor. Stângăcia și unele incertitudini, la început, nu pot să fie motive de decepție. Nu mult va trebui ca să se ajungă la realizări surprinzătoare, interesante, demne de prețuit. «Munca orânduită în așa fel încât să ofere copiilor prilejul de a-și valorifica aptitudinile, de a-și afirma personalitatea și a cuceri independența gândului.» (Tr. Belcescu.)

Ori, acest prilej îl au elevii numai în compunerile libere, dar absolut libere. «Compunere înseamnă creare și ca orice creare, ea trebuie să izvorască din forțele creatoare ale individului.» (R. Petre.)

Aceste compoziții libere sunt un eficace și un inerent mijloc prin care sufletul copiilor ni se face, în mod fidel și natural, cunoscut. Aci ei au șansa unei manifestări libere, spontane, în care se spovedesc fără teamă, revelându-ne atâtea taine ale enigmaticului lor psihic. Fiecare compunere este icoana fidelă a individualității fiecăruia, este oglinda puterii de observație, destăinuitoarea sentimentelor sale, a tempera-

mentului, a puterii inteligenței fiecăruia. Ele să fie luate din cercul lor de viață, din experiența lor zilnică, din amintirile ce freacă în sufletul lor și să nu fie cu nimic influențate de educator.

Ni se clasifică singuri, unii în obiectivi, — redând acțiunile, descriind lucrurile fără nici un colorit din sufletul lor, — alții în subiectivi, redând totul prin prisma lor psihică, în aceste prețioase confesiuni.

Observi puterea imaginației, — dornici de fantastic, de extravagante, de lumea basmelor, — afectivitatea, — duioși până la paroxism, atribuind simțire și lucrurilor chiar, — sau răceală, indiferență, ursuzenie față de diferite ființe, lucruri și cațiuni de-ale lor. Iși demască fidel infidelitatea sau fidelitatea memoriei lor, superficialitatea, distrarea spiritului sau din contra, ni se relevă în spirite concentrate, dornice de disecări minuțioase și aprofundatoare.

Toate aceste însușiri și stări psihice sunt evidențiate cu certitudine implacabilă în compozițiile naive, dar sincere, în care își încearcă puterile cu plăcere deosebită, cu mult interes. Ar fi de dorit însă, ca acest procedeu să se extindă în toate școlile din țară, spre a se putea constata până la ce punct ajunge puterea de cugetare și exprimare a copiilor la diferite vârste, stabilindu-se baremuri ale compunerilor libere, ad-hoc țării noastre, spre a ști ce și cât să se pretindă.

Constați bogăția impresiilor culese din variata și complexa viață, ca și din natură, mai ales cei dela țară și mai constați spre ce anume acțiuni inclină sufletul lor, caracteristică de care trebuie să se țină seamă în orientarea profesională a fiecăruia.

Vezi care este spirit analitic sau sintetic, cui îi place și care se impresionează de partea comică a vieții, care, din contra, se lasă captivat de latura tragică a vieții.

Mai observi confuzia, incertitudinea sau puterea de discernământ, puterea de cugetare la anumite vârste ale elevilor. Atâtea și atâtea aptitudini, însușiri psihice, care numai prin liberă manifestare se pot releva cert și natural.

Bagajul de cuvinte, vocabularul lor, dexteritatea în mânăuirea, utilizarea lui, în formularea de fraze, ideile și înlănțuirea lor în compoziții, precum și gândurile, simțămintele de care sunt animate sufletele lor, în legătură cu viața și acți-

nile lor, toate acestea ne sunt evidențiate pe calea aceasta a compunerilor libere.

Toate acestea nu fac altceva decât să ne desvăluie originalitatea fiecăruia, tot ce au mai specific, caracteristica, individualitatea lor.

Acest fel de compoziții, mai accentuez încă odată, răspunde și cerinței imperioase a școlii active integrale de a se da elevilor toate posibilitățile de manifestare liberă, să lucreze cât mai mult în clasă, în direcția aptitudinilor lor, să se pregătească pentru viață, prin viață. Li se exercită predispozițiile psiho-fizice, li se dezvoltă aptitudinile native, li se fortifică voința și se merge cu pași siguri spre formarea de personalități.

Și pe lângă acest neîndoios aport educativ-instructiv, «compunerile libere sunt unul din punctele de plecare pentru studiul serios al individualității copilului.» (M. Biciulescu.) Revelă mulți părți obscure ale sufletului, pe care eventual celelalte mijloace puse în slujba cunoașterii individualității, nu le pot explora, servește totdeodată, prin constatările ce le relevă și le înregistrează, unele corectări sau verificări ale investigațiilor întreprinse cu alte mijloace, pe alte căi.

Alte argumente care pledează pentru instaurarea cât mai rapidă și mai fidelă a compozițiilor libere în școlile noastre, înlocuindu-se astfel procedeul eronat și superflu de până acum.

Nu necesită nici cine știe ce pregătire radicală pentru învățători și dispensează de orice cheltuială în procurarea de cine știe ce instrumente delicate, cum implică alte mijloace de cunoașterea individualității. Poate fi, în schimb, aplicată de oricine cu ușurință și cu maximum de randament.

Cere numai conștiinciozitate, diriguire certă și o interpretare fidelă a materialului ce ni se furnizează.

Florian Stănică.



DRAGOSTEA SĂRGUITOARE

*MOTTO. A eugeta despre înțelepciune și a încerca să te înalți până la ea în-
tr'acolo trebuie să se năzuiască fiin-
ța noastră. P. M. Dostoievski.*

Din analiza produselor gândirii rezultă, că progresul cunoștinței constă în subsumarea unor adevăruri speciale la unul mai general și a celor generale la altele și mai generale. Procesul acesta necesită admiterea unui adevăr, cel mai general, care n'ar putea fi înțeles fiindcă nu poate fi subordonat altui adevăr. «Procesul gândirii constă în stabilirea unor raporturi de deosebire și asemănare a obiectelor gândirii. Aceia ce nu poate fi deosebit de altceva nu indică nici o opoziție și nici o asemănare cu altceva nu poate fi gândit.» (H. Spencer). Cunoștința e relativă, condiționată de natura noastră subiectivă și tocmai pentru că-i relativă, trebuie să admitem absolutul, căci dacă relativul n'ar presupune absolutul, n'ar mai fi relativ, ci absolut. Religia indică forma unei realități, care există în sine și prin sine.

«Toate lucrurile au fost făcute prin El; și nimic din ce a fost făcut, n'a fost făcut fără el» (Ioan cap. I. vers. 3.) «In el era viața și viața era lumină oamenilor.» (Ioan cap. I. vers. 4.) «Singura manifestare indiscutabilă a divinității, rezidă în legile binelui, date lumii prin revelație; pe care le simte în sine ori care, le cunoaște, uimindu-se, vrând, nevrând, dimpreună cu ceilalți oameni, în sânul Bisericii.» (Leon Tolstoi.) După cum sunt sterpe și nesigure concluziile astronomiilor, cari nu sunt bazate pe observarea cerului vizibil față de un meridian și o pendulă, tot astfel ar fi sterpe și nesigure concluziile cari nu ar fi bazate pe această înțelegere a binelui, care a fost și va fi totdeauna aceeași pentru toți, care ni s'a relevat din creștinism și care poate fi oricând controlată în sufletul fiecăruia.

Acel în sufletul căruia nu-și găsește precădere acest raționament este un desnădăjduit. Desnădăjduitului îi place să se joace cu disperarea tocmai din desnădejde. Se joacă adă-

stând în disperare, cu moartea în suflet, își bate joc de sine însuși, cheștiunea nefiind lămurită în eul său. Dacă i s'ar lua omului credința, ar pierde dintr'odată și dragostea de omenire și ori ce putere de viață. «N'ar mai fi morală. Totul ar fi firesc, chiar și antropofagia» (F. M. Dostoiewski.) Legea morală a fiecărui ins se schimbă dintr'odată cu pierderea credinței. Dacă se înlătură credința în nemurirea sufletului, virtutea nu mai este. Într'un astfel de suflet egoismul cel mai crâncen, devine lege universală. «Cruzimea nu numai că e îngăduită, dar devine legea firească și logică a unui ateu. Totul este îngăduit unui ateu.» (F. M. Dostoiewski.)

Aceasta este explicația ce prin mijloacele mele modeste de cugetare, o dau stării actuale de incertitudini și debandadă morală, care în mod netăgăduit sporește criza economică actuală. Părăsirea credinței și îndeplinirea formelor ei de cei cari le mai fac din conveniențe sociale, sunt două rele cari și deosebite ca manifestare, au rezultat comun, împietrirea sufletului, aruncarea în desnădejde.

* * *

Nimic nu poate îndemna pe om să iubească pe aproapele său, nu e nici o lege a firii care să silească pe om să iubească omenirea și dacă dragostea aceasta există, e numai în vederea unei răsplăți pe care credința obștească în nemurirea sufletului, îngăduie să se pună temei pe ea.

Incearcă să iubești pe aproapele cu adevărat și fără încetare. Pe măsură ce dragostea va crește te vei convinge din ce în ce mai mult de existența lui Dumnezeu și de nemurirea sufletului. Dacă vei ajunge până la abnegație, atunci credința te va mântui, vei crede fără să te mai îndoiești.

Dragostea este o comoară atât de nestemată încât ajunge să răscumpere păcatele lumii întregi, nu numai pe ale noastre. Iară în inima ta pe cel ce ți-a greșit, iară tot răul ce ți-a făcut și pacea adevărată se va scobori în tine! Iată calea în care trebuie să ne năzuim; spre dragostea sânguitoare.

Dragostea va șterge totul.

Dumitrescu Ion, inv.

DIN TRECUTUL SĂLAJULUI.**ISTORIA INVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC
DIN SĂLAJ.****I.****Priviri și considerațiuni generale.**

Dela destrămarea Daciei-felix, Neamul românesc a trăit în credința refacerii ei. Această credință a fost mai întâiu un vis, apoi ideal și în zilele noastre realitate.

Unitatea națională, menținută prin limbă, credință, port, obiceiuri și aspirațiuni comune, pentru Românii de pretutindenea, a fost baza unității politice din zilele noastre.

Spre îngroparea naționalității noastre s'a îndreptat sabia învingătorului, cruzimea tiranilor cari vremelnic au domnit peste noi, politica lor infernală, dar toate aceste încercări au fost zdrobite de indescritibila putere de viață a națiunii române.

Una din glorioasele aspirațiuni a națiunii române s'a ajuns. Din mormintele milioanei de eroi, înainte adormiți întru Domnul strămoși, părinți și frați ai noștrii, a răsărit România Mare.

În funcția acestei aspirațiuni glorioase a fost pusă, dela un timp, școala, prin sufletul ei dascălul, contribuind cât toate alte instituțiuni.

Alte culmi, alte aspirațiuni ne-au răsărit azi: consolidarea și întărirea pe toate tărâmurile a națiunii române, întru ajungerea cărora stă și trebuie să stea, școala. Durere, valorile răutății și neînțelegerii o bat de sus, iar atâtea curente subversive o sapă pe dedesupt. Și unora și altora să documentăm până la evidență: o instituție care are la bază un trecut istoric cu o comoară de victorii reputate pe cele mai crunte fronturi de luptă, căreia un Neam întreg i se închină, aducându-i prinos de recunoștință, **nu poate pieri.**

Spre a aduce aceste dovezi, să ștergem colbul depe cronicile bătrâne azi uitate și depe hrisoavele mucegăite de prin podurile bisericilor noastre, pentru a desgroa și reinsufleși trecutul de o rară frumusețe morală și națională a școalelor populare.

Inceputul școlii la Români, ca și la alte neamuri, este a se căuta în tinda bisericii și în mănăstiri. Prin secolul al XVI și al XVII-lea întâlnim dincolo cât și dincoace de Carpați, astfel de **școli bisericești**. În aceste școli, călugări slavoni veniți din sudul Dunării, ori câte «un dascăl sau preot mai cărturar» (A. D. Xenopol), învățau pe copii cititul și scrisul cu slove cirile, tipicul și cântările bisericești, spre a deveni preoți ori chiar slujbași la stat.

Dincolo de Carpați, în această vreme, aflăm și școli publice pentru mireni, la Suceava, Rădășani, Cotnari, București, Târgoviște, apoi cea dela Trei Ierarhi din Iași înființată de Vasile Lupu la 1664 și școala domnescă dela Sf. Sava din București, înființată de Șerban Cantacuzino la 1680. Aceste două din urmă, la înființarea lor, au fost școli cu limba de propunere română, dar curând după înființare deveniră școli grecești.

Dincoace de munți înafară de câteva școli monastice-tradiționale, de altele nu se face pomenire. Românul ardelean, sistematic persecutat și exclus dela toate libertățile: cultură, avere, viață politică, etc., zăcea «legat de glie», glebae adscriptus (Decretul Tripartit, p. III. t. 25, § 2) și amară robie.

Dispozițiunile infernale cuprinse în Decretul Tripartit, legile Aprobate și Compilate, îndreptate fațăș contra naționalității noastre apăsau din greu asupra Românului ardelean. Românii cari împinși de setea de lumină și cultură, cercetau școli străine, erau aduși de nobili înapoi «cu mâinele legate în spate» (Ilarianu), cum cu atâta durere s'au plâns Românii din ținutul Albei și Arieșului la 1721, depe moșiile br. Kemény, invocând cazul feciorului popei din Grindu.

Așa dar de o parte a Carpaților influențele nefaste a slavonismului apoi a grecismului, iar de atla o asuprire fără seamăn în istorie.

Când se părea însă că la Români conștiința națională e pe panta adormirii de veci, atunci D-zeu a fost mai aproape de noi. La finea secolului al XVII-lea, ajungând Ardealul sub Habsburgi, o parte a Românilor ardeleni, la 1698, se reunesc cu biserica Romei. Prin acest act epocal în istoria Românilor se începe o nouă viață culturală pentru Români. Cu toate că promisiunea făcută lui Atanasiu Angel prin jurământul de unire (art. 11, reprodus în Symbolae, Nilles, pag. 285) că se

va ridica o școală română-latină la Alba-Iulia, promisiune întărită prin a doua diplomă leopoldină din 19 Martie 1701, când s'a poruncit ridicarea încă a două școli, la Hațeg și Făgăraș (art. VIII, op. cit. pag. 298), nu s'a împlinit, totuși li s'au deschis Românilor ardeleni porțile vestitelor școli a apusului, din Roma, Viena, Pesta, etc., și tinerii, cercetători ai acestor școli, au devenit ceata îngerească a redeșteptării noastre naționale.

În urma luptelor înverșunate a episcopului martir Inocențiu Micu Klein, se dă posibilitate vrednicului său urmaș Petru Pavel Aron ca să deschidă prima școală românească în Blaj, la 18 Octombrie 1754. De la această dată Blajul a devenit citadela culturii românești, de unde s'a răspândit lumină și cultură românească pentru Românii de pretutindenea.

Sălajul, unde a văzut lumina zilei cel dintâiu dascăl al acestor școli, episcopul de pie memorie de mai târziu, Grigoriu Maior, s'a împânzit de școli naționale, cari, prin vitegia vremilor, au condus pe strămoșii și părinții noștrii cu pași repezi la realizarea idealului de veacuri, Unirea tuturor Românilor.

În a cunoaște trecutul acestor școli și acelor cari le-au precedat, stă dovada sentimentului de pietate ce stăpânește pe acei cari s'au sădit în sufletul lor dragostea de a conduce acest Neam pe calea înfăptuirilor sale istorice.

Mănecând din aceste considerațiuni, luat-mi-am îndrăzneala a așterne într'un mic expozeu, istoria învățământului poporal românesc din Sălaj, pe bază de acte și documente, unele publicate, altele nepublicate până azi.

În lumina desvoltării istorice a școalei poporale românești de dincoace de Carpați, voi împărți acest compendiu în două părți: epoca școalelor monastice-tradiționale și epoca școalelor naționale.

Dacă modesta mea contribuțiune la cunoașterea trecutului școalelor sălăjene, va aduce o mărturie în plus pentru afirmarea eternei noastre stăpâniri pe aceste meleaguri și va stârni un sentiment de pietate pentru trecut, întărindu-ne încrederea în puterile de viață a națiunii noastre, scopul acesta e ajuns.

Historia est vitae magistra.

Ioan Ardelean Senior.

INSEMNAȚII PE MARGINEA VREMII

Eram aproape convingși că războiul mondial, cu toată gama de suferințe pe cari le resimțim și astăzi, va fi nimicit spiritul de revanșă al popoarelor ce se simt nedreptățite în urma lui. Verdictul istoric s'a spus demult și cu tărie, care a înfruntat vremurile și a dovedit pe veci că dreptul de viață al unui popor nu se poate înăbuși cu forța brutală, că instinctul vital al unei națiuni nu se poate nimici prin asuprire și oprimate.

În zilele din urmă se pare că se clatină această credință, căci nemulțumirea celor ce pescuiesc în apă tulbură, îmbracă forme sângeroase, manifestându-se la intervale periodice, în chip terorist și producând victime omenesti nevinovate. La început credeam că e o fatalitate, pe urmă am crezut că destinul e mai puternic decât noi. Dar ambele credințe s'au dovedit greșite, căci la mijloc s'a văzut mâna criminală a revanșarzilor.

În timp relativ scurt, civilizația europeană a pierdut succesiv pe cei mai însemnați stâlpi ai săi. Pacea pe care o credeam pe deplin consolidată între actualele fruntarii a suferit noi și puternice zguduirii. Nu se știe deocamdată care va fi urmarea acestor nenorociri, dar ceea ce se poate constata este faptul, că toate națiunile cari se străduiesc la menținerea actualei stări de lucruri trebuie să garanteze cu sângele lor buna credință în idealul ce nutresc. Și între aceste națiuni se numără și cea română, căci și noi a trebuit să sângerăm pentru idealul nostru.

Acum oamenii mari se nizuiesc să salveze echilibrul social, luptându-se din răputeri ca să asigure noroadelor o viață pașnică, spre a se putea desvolta fiecare conform aptitudinilor lor și fiecare să folosească binelui comun.

Poporul nostru, însă, care a sângerat mii de ani sub jugul străin, se revoltă din tot sufletul său, când din toate părțile aude glas mocnit de amenințare și tentative de intimidare atât pentru noi cât și pentru aliații noștri. Cu deosebire dușmanul nostru de veacuri, acel care o mie de ani ne-a asuprit,

azi e nemulțumit de sentința istoriei și strigă în gura mare că-i trebuie revizuirea tratatului care s'a încheiat la Trianon.

Speră că în felul acesta va redobândi Ardealul nostru scump. Unii cred a ști, că între agitațiile acestea de revizuire și crimele ce s'au săvârșit în ultimul timp, este o conexiune strânsă de tot, pe care vremea o va dovedi și sancționa.

Un lucru rămâne cert: în situația aceasta din ce în ce mai turbure se cere din partea tuturor factorilor cu răspundere de soarta poporului nostru cât mai mult devotament, cât mai mare jertfă de sine, ca să putem trece orice încercare și să putem pregăti sufletele spre apărare la nevoie.

Acest rol mare revine în bună parte nouă dascălilor poporului, cari avem în mâni frânele sufletului neamului, putându-l cârmui în orice sens, în orice direcție. Suntem conștienți și îngrijorați de perspectivele din ce în ce mai negre, cari se arată pe firmamentul viitorului și de aceea trebuie să ne întrebăm ce e de făcut.

În aceste vremi, a căror importanță nu se poate deocamdată aprecia, se cere mai mult decât oricând, din partea tuturor și mai ales din partea noastră să fim pătrunși de menirea ce o avem și patriotismul luminat trebuie să-l infiltrăm în inimile celor mici și celor mari în sens intens și continuu; căci orice s'ar zice și oricât s'ar trâmbița la noi fericirea ideilor cosmopolite, acelea nu sunt decât basme de domeniul fan-teziei pe care poporul nostru nu le cunoaște. Noi suntem prea legași de glie, avem prea adânc înfiptă în inimă dragostea de brazda strămoșească, ca s'o putem părăși, s'o putem ceda în schimbul unor principii cari nici în aparență nu prezintă garanția că ne-ar putea asigura un traiu mai bun pe acest pământ.

Și apoi nu numai noi, ci și alte popoare mai culte, cu un trecut mai îndepărtat sunt convinse că numai sub egida naționalismului infocat se pot valida. Numai astfel pot să-și cultive geniul și să-și manifesteze virtuțile.

De ce ne-am lăsa noi mai pre jos oare, atunci când zilnic vedem că tot ce se strigă pe arenele internaționale nu sunt decât vorbe goale, care sună frumos, dar n'au nici un ecou în mulțimea celor tari.

Dacă am face și noi ca ei; cu cât ar fi mai mare păcatul nostru decât al aceloră bunăoară, cari se laudă în gura

mare că vreau pacea dar în ascuns lucrează febril pentru înarmarea și instruirea războinică până și a copiilor de școală ?

Cu nimic.

Nu am face decât că ne-am împlini datoria față de acest neam prea bun și îngăduitor, deprinzându-l să-și ofelească voința și puterea, să fie gata ca să reacționeze la nevoie cu energia ce-i inspiră instinctul său de rezistență seculară, de atâtea ori încercat și de multe ori verificat.

Se spune mult pe șoțoteala dascălilor. «S'a zis că învățătorul german a creiat Germania, cel japonez a ridicat Japonia, precum se va zice mâine că nepregătirea celui rus a grăbit prăvălirea colosului dela Nord, necăjit de nevoi și zătihnit de întuneric. Și câte neîndoelnice dovezi nu cuprinde istoria tuturor vremurilor, ca să ne arate că nici tunurile, nici admirabila situație geografică și numerică a unei țări, n'au puterea școlii?» Sunt cuvinte găsite la întâmplare la prefața unei metodici a istoriei de Gh. N. Costescu spuse în anul 1905, pe cari vremea le-a adevărit întocmai.

Cât n'am da cu toții să avem putere de a pătrunde viitorul, să întrezărim măcar în chip palid soarta ce ni se prepară, dar nu suntem profeți. Presimțim însă din atmosfera grea ce plutește asupra capetelor noastre, că ceva ne apasă conștiințele și trezește în noi unele senzații de îngrijorare. Așteptăm, par'că, mereu o clipă de răfuială cu cineva care ne urmărește dar deocamdată nu îndrăznește să ne atace.

Pentru acel ceas trebuie să fim gata cu toții; iar noi dascălii trebuie să-i pregătim ambianța sufletească, menită să întărească și să sporească elanul momentelor importante din viața unui neam, să întărească însufleșirea atât de necesară victoriei.

După modesta mea puțință voi încerca să eșalonez o mică directivă de urmat care să ne inițieze în faina aceasta, arătând elementele necesare acestui țel într'un articol viitor; dorind ca această temă a răscolirii sentimentului național să fie cât de bine asimilată, convins fiind că ne va fi de mare folos în desăvârșirea operei de educație a cărei ostași suntem cu toții.

Lucrând sistematic și conștienți, desigur că vom învinge și atunci vom avea mângăerea sufletească cum că la desăvârșirea victoriei am contribuit noi în cea mai mare parte.

Să prindem deci momentul cât mai degrabă.

Traian Cionfi.

CĂTRE INVĂȚĂTORII DIN JUDEȚUL SĂLAJ

Prin decizia Ministerială No. 220630—1934 am fost numit revizor școlar al județului Sălaj. Când aduc aceasta la cunoștința colegilor învățători, țin să declar următoarele :

Cunosc greutățile și munca la care sunt angajat. Conducerea învățământului din această parte a țării noastre pretinde muncă, tact și pricepere. Pentru apărarea și propagarea culturii românești aici la granița de vest a patriei noastre, se cere o luptă plină de avânt, însuflețire și eroism.

Pentru a câștiga învingerea ne mai trebuie abnegare, curaj și idealism. Comandă clară energică și autoritară. Ceeace mă face să cred în isbânda desăvârșită este :

1. Terenul prielnic, bine organizat și bine consolidat de către antecesorul meu dl Dumitru Mărgineanu, care chiar în urma acestor merite, a fost înaintat la gradul de inspector școlar.

2. Sunteți Voi foștilor colegi în cari îmi pun toată încrederea pentru că ați dat dovadă de muncă și sacrificiu, dela voi cer și azi îndeplinirea cu toată conștiința a îndatoririlor ce vă sunt încredințate. Vă rog din tot sufletul meu să fiți fiecare la postul datoriei în ori și care minut. Continuați și sub comanda mea munca de apostoli, de îndrumători ai satelor și poporului nostru. Faceți ca școala de sub conducerea voastră să fie izvor de lumină și viață.

Voi ști să apreciez pe toți cei ce pun umărul împreună cu mine la ridicarea învățământului românesc din acest județ. Voi avea în vedere totdeauna pe cei ce vor reînvia sufletul românesc și limba, în frații cari în urma vitregiei timpurilor și-au pierdut și suflet și conștiință.

Voi continua opera de redesteptare și consolidare națională, primită drept moștenire dela antecesorul meu, atât de dârz în apărarea patrimoniului național. Voi pune tot sufletul meu și toată autoritatea mea pentru școală și învățator.

În noul post voi fi condus de dragoste, sinceritate ; voi continua cu toată puterea să susțin și să întăresc disciplina, fără de care nu putem comanda, nici da asaltul pentru distrugerea inamicului.

Eu doresc întregului corp didactic primar din acest județ, un nou an plin de îndeplinire și bucurie. Un an nou fericit.

Dumitru Ilea.

SCRISOARE DESCHISĂ finerilor învățători ce au depus jurământul

de : Stan P. Manea.

Tineri! Pașiți într'o viață nouă. Intrați în cadrele active ale învățământului. De acum nu mai sunteți fulgi purtați de valuri în toate părțile. Dar întreb pe cei cari iau în serios cariera lor și viața care ne e hărăzită tuturor, întreb: Ce veți face cu cei douăzeci și ceva de ani ai voștri? Ce veți face cu inimile voastre? Ce veți face cu mințile voastre? Vi se spune... acesta este refrenul zilei de astăzi. «Porniți la acțiune!» Dar ce e acțiunea fără de gândire? E brutalitatea inerției. Ce-i lipsește poporului în ordinea intelectuală și morală de care depind toate celelalte? Poporul are din când în când sentimentul valorii sale, al rolului său în mișcarea ideilor, al drepturilor pe care acest rol i le încredințează, dar nu are întotdeauna acest sentiment. El s'a amestecat întotdeauna în marile revoluții morale ale sufletului omenesc și prin urmare ale societăților; și-a avut partea sa, dar nu totdeauna a știut să păstreze direcția. Fără popor ce ar fi fost creștinismul în prima lui fază? Ce ar fi fost marile revoluții?... Ce mare sarcină pe acești tineri învățători, să desvolte în cetățenii de mâine, conștiința valorii lor, care vor face din munca mâinilor lor, o trezire aproape constantă și o bucurie a minții. Și atunci când omul a câștigat în viața cotidiană, sentimentul valorii sale proprii, al valorii inteligenței și spiritului, el duce acest sentiment pretutindeni; la conducerea societății pe care o călăuzește, în ce-l privește ca cetățean liber în concepția lumii, unde el caută și găsește ceea ce e mai bun în sine, adică cugetarea. Când un om, oricât de umil ar fi, știe până la intimitatea vieții sale ce înseamnă spiritul, el e pregătit să înțeleagă viața...

Tineri! Aveți în mâna voastră inteligența și sufletul copiilor. Sunteți răspunzători în fața patriei. Copiii care vă sunt încredințați, nu vor avea numai să scrie sau să cetească o scrisoare, să deslușiască o firmă dela colțul străzii, să facă

o adunare și o înmulțire. Ei sunt români și trebuie să cunoască geografia și istoria țării, corpul și sufletul ei. Vor fi cetățeni și trebuie să știe ce înseamnă o democrație liberă, ce drepturi le acordă și ce datorii le impune suveranitatea națiunii. Înfărșit, vor fi oameni și trebuie să aibă o idee despre om, să cunoască rădăcina mizeriilor umane; egoismul cu forme multe; care e principiul măririi noastre: mândria unită cu dragostea. E necesar să-și reprezinte în largi trăsături, evoluția speței umane, îmblânzirea treptată a naturii și a brutalității instinctului; să cunoască elementele extraordinare ale acestei opere ce se cheamă civilizație. Să cunoască grandoarea cugetării moderne, să se trezească în ei sentimentul infinitivului, care e bucuria, forța noastră, căci prin ele vom birui răul, întunerecul, moartea.

Cum? Toate acestea copilului? Da! Toate, dacă nu vreți să plăsmuiți simple mașini de silabisit. Cunosc dificultățile. Li aveți pe școlari în seama voastră, numai câțiva ani și ei, nu sunt întotdeauna harnici, mai ales la țară. Ei uită vara puținul ce au învățat iarna. Recad de multe ori la ieșirea din școală în ignoranță și lenevie și îi deplâng pe acei dintre voi, care nutresc ambiții mari cu copiii din popor, dacă aceste ambiții nu sunt dublate și de mare curaj.

Par'că aud spunându-se: «La ce bun, să ceri toate acestea dela școală? Oare nu e viața un mare dascăl?» Oare în atingere de exemplu cu o democrație arzătoare, copilul devenit adult, nu va înțelege în chip automat, ideile despre muncă, egalitate, justiție, demnitatea umană, care constituie însăși democrația? Recunosc, deși sunt în societatea noastră, despre care se spune, că e foarte agitată, atâtea minți întunecate. Dar e cu totul altceva să faci cunoștința din capul locului cu democrația, prin cunoaștere sau prin dragoste.

De ce să nu oferi dreptate inimilor fragede? Toate ideile noastre să fie impregnate de copilărie, adică de generozitate pură și seninătate.

Stan P. Manea, inv. Gălpăia.



DESPRE PORTUL NAȚIONAL.

Stăpânirea cea străină și lungă de zece secole, a produs rane dureroase în moștenirea lăsată de strămoși : portul nostru românesc.

Acestea rane sunt mai simțitoare în acelea locuri, unde Românii trăiau amestecați cu acei, cari voiau să ne șteargă cu totul și numele de pe aceste plaiuri.

Trăim într'un județ de graniță, unde urmele acestei triste stăpâniri se văd și astăzi, excepția locuitorilor dela munte, cari în frățietate cu codrul și-au păstrat neatins portul.

Astăzi, după 16 ani de Românie Mare, acei fără căpătâi, mai visează o stăpânire până la Carpați! Printre multe argumente ușuratică se bazează și pe următorul : Să se facă număratoarea locuitorilor din Ardeal după port și se va vedea dreptatea !

Și-acum dascăle, fă-ți cercarea conștiinții . . .

Dacă ai apostolat într'un sat, unde Românii și-au părăsit portul, ai căutat să-i întorci de pe drumul rătăcit? Durere, căci în timp de 16 ani s'a lucrat așa puțin în această direcție ! Dacă vom face o cercetare serioasă în satele noastre, chiar și 'n satele unde portul s'a schimbat numai — în parte, — vom constata cu regret, că toate cusăturile sunt în culori străine !

Acest fapt cui se datorește?! Ție dascăle, căci n'ai infiltrat în sufletul elevului dragostea de țară și port! Mai mare răspundere vei avea tu dascăliță, căci în orele de lucru manual n'ai căutat să deștepti dragoste față de portul și culorile naționale !

Dacă tu dascăliță ai apostolat într'un sat românesc sau chiar mixt și n'ai muncit în această direcție, ești o criminală !

Unele se vor scuza . . . că și dacă încercau nu reușiau, căci Românul este neînțelegător, etc.

Asta-i o minciună ! Tu dascăliță n'ai dat exemplu, așa că n'aveau pe cine urma !

Dascălița satului este opaițul, care trebuie să lumineze

sufletul românesc! Imbracă-te dăscăliță la toate adunările cu poporul în costum național! În orele de lucru manual deșteaptă această dragoste și vei avea rezultate strălucite!

Cele înșirate nu sunt numai vorbe goale, ci realități.

Intr'un singur an am introdus în Bocșa-Română, peste 40 costume naționale.

Hărnicuța Aurica din Curitău peste 20, iar Cornelia dela Câmpia peste 10!

Munca a fost grea, dar mulțumirea sufletească avută la reușita serbărilor în spirit național, a făcut să uităm greul, muncind cu și mai mare ambiție pe teren național!

Costumul național pentru dăscăliță ar trebui impus. Nu-i demnă de numele «dăscăliță», aceea ce nu va purta și introduce costumul național!

Dacă toate dăscălițele ar munci în această direcție, nu mult timp ar trebui să se scurgă, până când portul românesc la graniță ar fi o santinelă trează, care va face să tresare dușmanul ce ar îndrăzni să calce pământul românesc!

Florica Sabadășiu, inv.



PAGINA LITERARĂ**FRAGMENT**

... «Cheamă-mă, n'aștept decât un semn din parte-ți!»
 Din negura trecutului aceste cuvinte își exercitau cu o putere magică chemarea. Gândurile tânărului se duceau spre trecut, urmându-și geana rătăcitoare ca 'ntr'un vis. Șiroaiele ploii curgeau duduind pe acoperiș, ropotind în geamuri, sfâșiindu-se departe cu șuere sirepe de codrii îndarjiți. Făclia lămpii fumega mocnită în întunerecul ce crește afară într'una. Chipul trist al tânărului cufundat în gânduri deveni din ce în ce mai palid. Ochii mari și rătăciți se pierdură în vag mult, mult. . .

Prin minte i se perindeau icoane din adâncul trecutului.

. . . Acolo departe în zările tulburi și nehotărîte o zărește ca în magia unei minuni albă și rece. O vibrație eternă îi luminează gura și o voce tainică se desprinde limpede și ritmică: «Vino, te aștept.»

Un zgomot adânc de trăsnet cutremură văzduhul.

-- Plec! Așteaptă-mă Nelya, sosesc. . .

Ușa se deschise și un geam se spurse. . . Vântul șueră prin cameră. Stropii reci de ploae, căzuți pe cărțile ce se deschise se prefăcuse în lacrimi. De pe pagini se desprindea un glas adânc și trist: «Plec? Ne lași? Te duci? Noi ți-am fost de atâta vreme singurii prieteni credincioși. Și de când?»

«Ți-am dăruit tot ce-ai dorit și acum ne lași? Curaj și alinare ți-am fost totdeauna. Ne părăsești? Te duci? Alergi după o himeră. . . Liniștea acestor patru pereți nu vei mai găsi-o nicăiera. . .»

Astor Alsiac.

MOȘ CRĂCIUN

— Schiță veselă —

Ajunul Crăciunului 19. . . ora 4 după masă.

În biroul supraincâlzit din lemnele Statului, domnul Director al școlii primare de Stat din Valea lui Mihai era cel mai nefericit om din întreaga comună, ba cu mică exagerare putem spune din întreaga plasă.

Ștergându-și sudoarea rece de pe frunte, pe buze îi ieșiau două cuvinte fără nici o legătură: Crăciun, bolnav. . . Crăciun, bolnav. . .

Și pe drept cuvânt avea dreptul să fie negru de supărare dl director în fața unui ghinion, care strica tot ce clădise cu atâta trudă cu săptămâni întregi.

De săptămâni se pregătea să facă un «Pom de Crăciun» în stil mare, deaceea colectele de bani și de obiecte adunate personal și prin colegi, vărsau neconținut darurile destinate pentru împărțire în marea zi a nașterii Mântuitorului, de către un Moș Crăciun deghizat. „*Că să fie cu efect serbarea*“, vorba dlui director, și tocmai rolantul principal, Moș Crăciun, care trebuia să facă *efectul*, s'a îmbolnăvit subit în persoana lui Ion, pedelul școalei.

Mai ușor se găsește la Valea lui Mihai un om, care să împrumute una mie lei, decât să primească rolul lui Moș Crăciun, care să intre pe scenă în suman, cu capul gol și cu toiag de măr în mână și să vedeți, tot Moș Crăciun este de vină, care nu și-a găsit un mijloc de locomoțiune mai modern, de exemplu: o mașină cu opt cilindri, de orice marcă ar fi.

În aceste clipe de disperare, Dumnezeu, sau adevăratul Moș Crăciun, a adus în biroul omului cu cecazul pe Nenea Foti, om cunoscut de tot satul, tare de treabă și șchiop de un picior.

După ce a ascultat necazul directorului, bunul Foti s'a gândit: de ce să nu fie el în această zi oficiosul Moș Crăciun, când ani de-a rândul a fost Moș Crăciunul anonim al copiilor din Valea, făcându-le cinema *sonor* pentru un leu de copil, strânși în pălăria lui ruptă de atâta monetărie de nichel?...

Clipa mare a sosit.

Scena se ridică la un semn discret.

Sunet strident de clopoțel anunță sosirea lui Moș Crăciun. Copiii încremeniți și cu privirea pironită pe ușa culisei așteaptă miraculoasa sosire a lui Moș Crăciun. Nu suflă nici o vorbă de plăcere și frică.

Cu barba albă, împovărat de mulți ani, ba și șchiopătând pe piciorul stâng, Moș Crăciun intră și se oprește la rampă ametit de atâta lumină. Iși scutură barba albă de țurțuri, se reculege și deschide gura să vorbească copiilor în extaz:

— Știți voi, cine sunt eu?...

Vraja e ruptă brusc la auzul glasului răgușit de «sprit» și tutun „*Calitatea III Fină*“, iar copiii ușurați de atâta încordare, răspund în cor:

— Știm!... Nenea Foti dela cinema!

Gh. Bălaj.



PAGINA FOLKLORULUI**CHIUITURI.**

I.

Pe din sus de Biserică,
Mândră rouă se ridică,
Roua trebe scuturată,
Și mireasa sărutată,
Să nu fie supărată.
Noi mergem la cununat,
Dumnezeu cu noi în sat.
Noi mergem la cununie,
Dumnezeu cu noi să fie.

II.

Uiuiu că și eu viu
Numai m'am sculat târziu
Numai atâta am zăbovit,
Până ce m'am ruminit.

III.

Vecina de lângă mine
Totdeauna mi prinde bine.
Când vede că mi rău
Fuge odată la părau
Și-mi aduce apă rece
Că numai de aceea imi trece.

IV.

Pe cumpăna fântânii
Șade maica miresei
Și se roagă către soare
Să fie ziua mai mare.
Că are o fică de-a și muta
Peste munți în alte curți
La părinți necunoscuți.

V.

Chiui-aș chiui
În crucile uliții
Să pornească ghiata'n vale
Să vie bădița'n cale
Cu pocuța cu miere
Cu sticluta cu bere

VI.

Supărată-i mireasa
Până o întrebă popa:
— Dulce-a fost miera ori ba
— Miera a fost, părinte, dulce,
Nu știu traiu cum loi duce.

VII.

Cine are numa o fată
Facă-i groapă lângă vatră
Și-o acopere cu spini
Și n'o dea la streini.

Auzite dela Labou Nastasta.

I.

Pogănici băuțați bere,
Lasă-ți boii cum or mere.
Pogănici băuțați vin,
Lasă-ți boii meargă lin,
Chiui-aș chiui în crucile uliții
Să margă răsunu în jos
Să vie badea frumos
Să meargă răsunu'n vale
Să vie bădița'n cale.

II.

Pogănici cu pleasnă lată
Mână boii pângă baltă
Să se spele mireasa
Că de când s'a credințat
Tot în lacrimi s'a scaldat.

III.

Busuioc în cornu mesii
Mândru plâng ochii mireși.
Lasă plângă săraca
Binele măicuțasa
Lasă plângă cât de rău
Binele tătănesău.

*Culese dela Lazar Anghilina.**Lazăr Cosma*

ADMINISTRAȚIA ȘCOLARA**VIAȚA MATERIALĂ A ȘCOLII****a) INTREȚINEREA ȘCOLILOR *)**

de: I. Cleja.

Școala este un instrument al Statului. Fiecare Stat își are școala pe care și-o creiază și soarta ei depinde de modul cum și-o creiază și felul cum și-o întreține. Existența școlii atârnă de viața sa materială, de mijloacele de susținere cu care se alimentează. E susținută materialicește o școală, are viață îndelungată; nu e susținută suficient, se clatină sau chiar dispare aceea școală. Pentru a funcționa în condițiuni favorabile o școală și a obține rezultatele dorite, are nevoie de o întreținere materială care să-i asigure o bună funcționare neconturbată de lipsuri, piedici și inconveniente, care să-i turbure activitatea și s'o împiedice în obținerea rezultatelor prescrise de scopul ei. Dacă Statul urmărește prin școală scopul educației, apoi tot Statul este dator să-i pună la dispoziție și mijloacele necesare ei. Situația școlii primare este rea astăzi. Localul de școală din prima campanie sunt în cele mai multe părți ale țării o ruină. Nimenea nu s'a îngrijit ca materialul să fie păstrat cumsecade cel puțin până la continuarea edificării din a doua campanie de construcție actuală. Comunele în a căror îngrijire este pusă clădirea nouilor localuri, poartă răspunderea pentru halul în care au stagnat clădirile școlare din lipsa de material pentru construcțiile începute. Intreținerea școlilor primare a fost lăsată în grija comitetelor școlare, care în actuala lor existență și fel de organizare, n'au făcut ceea ce trebuia să facă pentru școală. Comunele, din consiliile cărora lipseau preotul și învățătorul, n'au vărsat cotele cuvenite, fie din lipsă de bani, fie din rea voință față de școală, iar Statul nu le-a subvenționat ajungând astfel în imposibilitate de funcționare, într'o situație întunecată, iar multe din ele într'o stare pustie sau sinistră.

Intr'o asemenea situație materială în care se găsesc multe din școlile noastre primare, care pot fi rezultatele ei pe lângă

*) Publicăm cu bucurie discuțiunile din domeniul administrației școlare, căci din diferitele păreri se pot trage concluzii, cari cu încetul se vor infiltra în vicața școlară. (Nota Red.)

tot idealismul înflăcărat al conducătorului ei însuflețirea apostolică a învățătorului? Desigur că nu, sau foarte puțin de tot. Fără localuri corespunzătoare, localuri nereparate la timp, necurățite, fără întreținerea materială suficientă și fără înzestrarea ei cu cele de lipsă, nu-și are școala primară asigurată existența.

Pentru asigurarea existenței și a bunei funcționări a școlii primare, se impun următoarele:

1. Continuarea energetică a campaniei școlare în construcție și clădirea de noi localuri în comunele unde se reclamă.

2. Școala primară să fie susținută direct de către Stat și nu de comune și de județe.

3. Cotele obligatorii ale comunelor și județelor pentru susținerea școlii primare, să se verse de către acestea direct Statului, care se va îngriji de susținerea lor conform punctului 2 de mai sus.

4. Cota de 14% pentru susținerea școlilor să se aplice la toate veniturile comunelor și județelor.

5. Să se creieze un impozit cultural prin aplicare asupra tuturor veniturilor agricole, clădirilor, precum și asupra tuturor neștiutorilor de carte, cetățenii cari n'au absolvit cursul primar complet de 7 clase, care impozit se va aloca la susținerea școlilor primare.

6. Bugetul școlii primare, aprobat de forul competent, să fie plătit în întregime de către Stat directorului școlii, care s'nb răspunderea gestiunii financiare va întrebuița suma bugetară pentru susținerea regulată a școlii, conform bugetului și planului său dezvoltător, încheind la sfârșitul anului bugetar gestiunea școlii și înaintând spre controlare și aprobare forului competent, sub răspunderile legii Contabilității publice.

Satisfacerea integrală a celor de mai sus va aduce proșpătirea școlii primare și asigurarea funcționării ei normale, dându-i un viitor sigur pentru îndeplinirea marelui său chemări a educației poporului și luminării masei țărănimii — atât de înăpoiată din cauza lipsurilor de care a suferit până ieri — azi școala primară românească, care din cauza acestor lipsuri nu și-a putut face pe deplin datoria sa, ce în viitor, când școala nu va suferi lipsuri, își va îndeplini-o așa cum i-o cere rostul ei și îndeosebi în epoca activă și zeloasă a marelui ei conducător de azi, Ministrul Dr. C. Angelescu, al doilea Spiru Haret al României, sub care școlile numai vor progresa și înflori.

I. Cleja.

ARTICOLUL 158 DIN LEGEA INVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR

Având în vedere slabele progrese și rezultate obținute în dezvoltarea sentimentului național și învățarea limbii române de către populația județelor dela frontieră și din cele cu prea mulți minoritari, legiuitorul s'a gândit că pentru accelerarea acestora e nevoie de elemente pricepute și muncitoare, ca să ne simțim în țara noastră, ori unde între hotarele întregite ale României. Pentru a fi atrași spre aceste locuri, unde munca este mult mai grea decât în restul țării, conform art. de mai sus, toți învățătorii, cari nu sunt originari din cele 19 județe ce cad în așa numita „Zonă cteroglotă“, vor primi un spor de 50% la salariul primitor, gradațiile din 4 în 4 ani și vor fi împroprietăriți cu câte un lot de 10 ha. BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nimic mai frumos și mai înălțător decât răsplata muncii ce se proiectează să se dea acestor învățători, cari au menirea să muncească pentru redesteptarea românilor înstrăinați sub barbaria atâtor venetici cari i-au subjugat și batjocorit. Un lucru însă se pare curios, anume pentru ce numai acelor învățători cari sunt născuți în alte județe să li se dea acest spor? Ceilalți n'au aceleași datorii? Pot ei sta nepăsători față de greutățile ce întâmpină cu învățarea limbii române de către elevi? N'au ei aceleași obligații față de societate și aceleași greutăți familiare ca ceilalți colegi ai lor veniți din alte județe? Nu sunt ei foști colegi de școală cu ceilalți? N'au obținut aceeaș diplomă și de cele mai multe ori la aceleași comisii? N'au îndurat cu toții aceleași mizerii și neajunsuri ca elevi? Atunci pentru ce această deosebire? Pentru ce s'au adăngat în lege cuvintele: „*Fără să fie originari din aceste județe*“?

Creдем că chestiunea n'a fost îndestul aprofundată și studiată, iar învățătorii născuți în aceste județe, n'au avut norocul să aibă nici un reprezentant la discuția legii și votarea ei să ceară egalitate în drepturi a tuturor învățătorilor, cari au aceleași datorii. Ne doare faptul că nici domnii președinți ai Secțiilor județene ale Asociației învățătorilor n'au făcut nici un demers pen-

tru ștergerea din textul legii a cuvintelor amintite, cari sunt menite să producă nemulțumiri și discordii în sânul membrilor corpului didactic primar.

Pentru a nu se produce inegalități, cari nu pot fi decât vătămătoare învățământului primar, ne luăm îndrăsneala să facem următoarele modeste propuneri pentru a fi schimbat Art. 158 din lege în modul următor :

1. Din art. de mai sus al legii inv. primar să se șteargă cuvintele : „*fără să fie originari din aceste județe*“.

2. Beneficiile acestui articol să se extindă asupra tuturor învățătorilor cari vor fi dovediți că au muncit cu tragere de inimă, producând maximum de progres în domeniul întăririi românismului, pe plaiurile expuse ale țării.

3. Sporul să se dea pe localitățile expuse și cu populație înstreinată din județele amintite în art. 158 al Legii, după tablouri întocmite de oficialitatea școlară de comun acord cu Asociația Învățătorilor și cari localități să fie trecute în lege, pentru a nu se produce încurcături la numirile în învățământ.

4. Învățătorii cari vor fi numiți în aceste localități să fie bine pregătiți, cu medii mari și gata pentru orice sacrificii li s'ar cere pentru cauza românismului, iar cei cari se vor dovedi incapabili, sau vor arăta indolență și rea voință, să fie transferați din oficiu în alte localități.

5. Domnul Ministru al Instrucțiunii, domnii deputați și senatori precum și toți aceia cari au la suflet promovarea învățământului, sunt rugați să binevoiască a se sesiza și a face rectificările cerute de noi îndată după începutul activității parlamentare.

Învățătorii :

Ioan Știrbu,

Nicolae Silaghi.



ACTIVITĂȚEA EXTRAȘCOLARĂ

O ZI INSEMNAȚĂ

În ziua de 9 Ianuarie 1935 în frunțașă comună de pe Vale-Almașului: Gălgău, s'a ținut ședința festivă pentru deschiderea cursurilor de pregătire premilitară. Cu această ocazie s'au adunat tinerii din comunele: Gălgău, Chechiș, Bălan, Chendrea, Racâș, Lupoiaia, Creaca, Tihău, Surduc, Brăglez și Muncel, în frunte cu preoții, notarii și învățătorii lor. A fost frumos și sărbătorește aduși tinerii din comunele Bălan, Chendrea și Racâș cu steaguri și îmbrăcați în frumosul port al lor caracteristic, lucrat din lână de harnicele lor mame, cari cu drag și-au gătit copiii lor și i-au însoțit până la Gălgău. Aci s'a oficiat o sfântă Liturghie de domnii: Dumitru Mureșan protopop Chechiș, Ambroziu Plăian protopop Surduc, Alexandru Nossa preot Tihău, A. Trenea preot Lupoiaia, Ioan Pop preot Bălan, A. Nechita preot Muncel, Valentin Pop preot Racâș, Eugen Grobeiu preot Bălan și Aurel Pop preot Gălgău. Răspunsurile au fost date de corul bărbătesc, condus de harnicul și neobositul preot Ioan Pop Bălan. Tinerii, intelectualii, poporul au ascultat această sfântă slujbă și se vedea pe fețele lor cum pătrunde în sufletul fiecărui respectul față de credință, Rege și Țară, urmând la încheierea Sf. Slujbe un Te-Deum, la care lumea adunată a fost foarte atentă, fiindcă rar au mai auzit un așa lucru mareț și înălțător.

Urmează apoi desfășurarea programului frumos și bine potrivit, care s'a desfășurat în piața comunei, deși zi de iarnă și aerul cam aspru, lumea a ascultat cu drag cele ce urmează:

1. Dl A. Plăian protopop și președintele de onoare al Comitetului comunal al Subcentrului de P. P. Gălgău, prin frumoase și bine potrivite cuvinte deschide adunarea.

2. Dl George Sabău dir. inv. și sublt. în rez. din Gălgău ca Șef al acestui Subcentru de P. P. arată celor prezenți însemnătatea și scopul Legii de P. P., îndeamnă tineretul și instructorii numiți să ia parte la această pregătire premilitară, care îi va întări și educa cu sentimente: morale, civice, naționale și cunoștințe elementare militare, încheie arătând rolul școlii și al conducătorilor ei pentru ducerea la bun rezultat această pregă-

tire premilitară. Mulțumește celor prezenți și în fine rosteste cuvinte omagiale M. S. Regelui Carol II.

3. Dl Cornel Georgea notar Bălan desfășoară conferința „Educația cetățenească, morală și națională“, nici nu se poate o conferință mai potrivită și mai bună. D-sa prin fraze frumoase, ușoare de înțeles de tineri și popor, în linii generale a arătat ce este cetățeanul spunând, că „nu-i de ajuns a avea certificatul de cetățean dacă faptele nu te arată, arată că cetățeanul bun se supune și respectă legile“. În legătură cu aceasta aduce o mulțime de pilde potrivite din lumea civilizată. Cu privire la morală aduce din Sf. Scriptură o mulțime de pilde și din bogatele D-sale cunoștințe, (fiindcă D-sa a fost preot) și a știut să atingă cele mai tari suflete. Dovadă e că mulțimea lăcrăma și era par'că hipnotizată de frumoasele-i cuvinte. Inchee arătând, că poporul românesc a fost sortit, după cum spunea cronicarul, și lăsat aci în drumul răutăților și numai cu puterea credinței a stat cu sabia într'o mână și'n cealaltă cu crucea. Indemnă tineretul la muncă, la ascultarea de șefii lor și îi îndeamnă să fie mândrii, că ei sunt primii, pe care îi cheamă țara, ca aci acasă să se pregătească pentru întărirea sufletească (solidarizare). Inchee cu frumoase cuvinte spunând: Să știe dușmanii noștri externi și interni, că dacă lor le trebuie revizuire, nouă ne trebuie pace, iar de vreau altceva, suntem gata.

4. Urmează apoi frumoasa și instructiva conferință „Educația patrimonială“ ținută de dl Dr. Teodor Marușca, medicul circ. sanitară Surduc, arătând prin cuvinte ușor de înțeles de toți, că sănătatea e avere și omul sănătos e bogat. Indeamnă tinerii să primească învățăturile ce li se vor da cu ocazia acestei instrucții. E ascultat de mulțime cu mult interes.

5. Doi școlari spun două poezii patriotice.

6. Incheie Dl Dumitru Mureșan protopop Chechiș, arătând, că numai prin credință tare poate omul ajunge la fericire, atât aci pe pământ cât și în cer. Indeamnă tinerii să fie credincioși, să-și păstreze credința, că așa se vor întări și vor putea face fapte mărețe, demne pentru solidarizarea națională și pentru păstrarea și apărarea scumpei noastre Patrii.

7. În fine se ține ședința intimă cu toți membrii colaboratori, la care au luat parte Dnii: Georgea Cornel notar, Pop Ioan preot, Grobeiu Eugen preot, Huțiu Ioan dir. inv., Pop Valentin preot, Cozma Ioan dir. inv., Könnny Nicolae notar, Mureșan Du-

mitru protopop, Sârbu Emil revizor școlar, Dr. Gh. I. Codner medicul circ. sanitare Chechiș, Trușaș Ioan notar, Trenea Gavril preot, Hercog Geza notar, Vancea Ioan primar Surduc, Dr. Marușca Teodor medicul circ. sanitare Surduc; Nossa Alexandru preot, Nossa Augustin student, Maxim Augustin dir. școlar; Nechita Augustin preot, Pop Aurel preot, Sabău Gheorghe dir. inv. sublocot. rez. șeful subcentrului și Dl Varga Visarion inv. serg. T. R. ajutor.

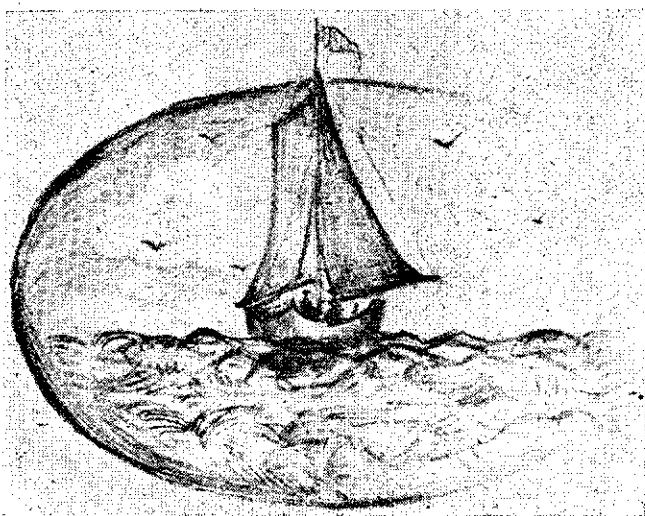
În această ședință s'a discutat asupra modalității de încurajare a tinerilor pentru a merge cu drag la această pregătire premilitară. Ia cuvânt părintele A. Nossa Tihău arătând, că ar fi rău dacă s'ar încunjura biserica în Dumineci și ar fi bine ca instrucția să se înceapă după Sf. Liturghie. Dl șef al subcentrului arată că, instrucția se va începe la ora 8 a. m. până la ora 10 a. m. La ora 10 a. m. tinerii vor fi conduși la biserică.

Se mai discută diferite chestiuni de interes.

Gălgăuanii de data aceasta au dat dovadă de săteni ospitalieri, fiindcă pe toți tinerii i-au găzduit și i-au primit cu mare dragoste.

Această zi a fost o adevărată zi de serbare națională, pe care am așteptat-o cu drag.

Un Român.



UN APEL

Din frământările haotice ale zilelor noastre se desprinde o tendință limpezită, care predomină viața Europei și chiar a lumii întregi și-i stabilește făgașuri pentru evoluția ei în viitor. Această tendință, care se afirmă tot mai hotărît și mai stăruitor și este însăși rațiunea de a fi a popoarelor, este naționalismul. Manifestarea lui la unele popoare a luat o formă pronunțat agresivă.

Este de prisos și nici spațiul nu ne îngăduie aci, să încercăm să-l justificăm sau să-l combatem; el este o realitate și se impune vieții sociale de azi cu puterea implacabilă a fatalității istorice.

Umanitarismul în sensul concepției comuniste cu tot cortegiul său de atribute vagi și abstracte, s'a dovedit a fi o utopie și o momeală primejdioasă.

Deși ar pare paradoxal, dar însuși socialismul și chiar comunismul încep să devină în metodele lor dacă nu chiar în esență naționaliste.

De aceste lucruri trebuie să ne pătrundem, dacă vrem ca evenimentele să nu ne surprindă nepregătiți. Printre cei dinții, cari sunt chemați să ia cunoștință și să procedeze în consecință sunt dascălii cari făuresc sufletul de mâine al neamului.

Dascăli români dela graniță! Vă dați voi seama în deajuns ce răspundere formidabilă apasă pe umerii voștri în acest moment istoric?

Faceți voi să pătrundă lămurit în cugetul vostru și să devină idee-forță gândul, că unitatea neamului nostru în actualele hotare se poate păstra mai bine decât prin tot arsenalul de arme, prin conștiința națională pe care o formați voi în elevii de școală și o desăvârșiți în oamenii maturi?

Că fortificarea graniței se face în primul rând prin suflet românesc?

Evident, nu trebuie să creștem generațiile noi în spiritul unui naționalism agresiv, dar nici să n'avem inconștiența să cântăm imnuri de slavă cosmopolitismului, când realitatea apropiată care ne încadrează, prin care trăim și ne prelungim

existența peste veacuri, este națiunea — și când în jurul nostru roiește spiritul revanșard al unor națiuni învecinate. Să ne ținem în cadrul legilor firești, psihologice și să facem educația naționalismului organic, care fără ură și fără părtinire ne îndeamnă să ne iubim și să ne păstrăm tot ce este al nostru și să recunoaștem și altora aceleași drepturi.

Nu vrem să fim șoviniști, nu vrem asupra naționalităților conlocuitoare. Dar vrem ca gl'a străbună stăpânită de voivozii români și lucrată cu sudoarea moșilor și strămoșilor noștri să ne fie asigurată și să nu ne fie furată.

Deaceea apelul meu se adresează vouă.

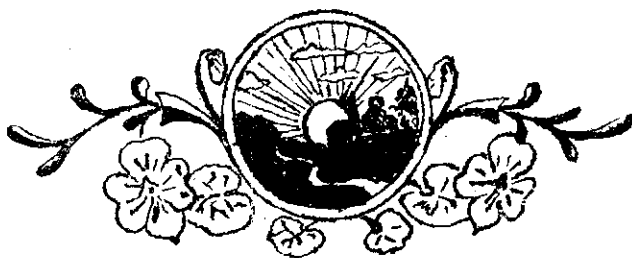
Lăsați pedantismul lecțiilor de istorie cu date precise și de migăleală pentru Universități — și adresați-vă direct sufletelor. Faceți-le să se cutremure de durere, dar și de mândrie pentru trecut, de hotărîre pentru prezent și de încredere pentru viitor. Căutați să înstăpâniți doina românească și portul bogat și înflorit românesc peste tot pământul nostru.

Sunteți modești și uneori nebăgați în seamă. Dar puterea voastră unită printr'o conlucrare armonică face minuni. Ea nu poate fi înțeleasă decât de aceia cari se ridică de pe planul contingențelor imediate și înguste ale vieții, pe planul perspectivei istorice, care integrează într'un ansamblu idei și fapte în lumina evoluției.

Căutați ca atât în școală cât și în afară de școală, la cercuri culturale și în toate manifestările vieții voastre să promovați ideea națională și eliminați din preocupările voastre regionalismul și confesionalismul, care provoacă disensiuni și desbinare.

Atunci și numai atunci veți binemerita dela patrie.

T. Vâjdea.



Colectă.

Dare de seamă.

Despre încasările, făcute pentru fondul clopotului „Glasul Dăscălișii Sălăjene” conform circularei No. 2090—1934 în ordinea sumelor colectate de fiecare colectör.

Nr. crt.	Numele și pronumele	No. listei de colectă	Comuna	Suma
			Report din Nr. 10	87401
219	Terezia Jeck	227	Urziceni	300
220	Elisabeta Dioszeghi	229	Cehul-Silvaniei	300
221	Silvia Șimon	232	“	300
222	Nicolae Danciu	234	“	300
223	Elena Kossa	237	Arduzel	300
224	Teodor Crețu	238	“	300
225	Felicia Pop	240	Ariniș	300
226	Ecaterina Pop	243	Asuajul de sus	300
227	Vasile Robu	248	Băsești	300
228	Safta Zugravu	249	“	300
229	Ana Varna m. Popan	253	Bârsăul de sus	300
230	Grigore Terheșiu	254	“	300
231	Ioan Lazăr	255	Benesat	300
232	Teodor Jugariu	258	Bulgari	300
233	Ioan Pop	260	Gârdani	300
234	Veturia Dobocan	261	“	300
235	Petru Pantea	262	Giurtelecul-Hod.	300
236	Florica Pantea	264	“	300
237	Gheorghe Topan	268	Mineu	300
238	Augusta Topan	269	“	300
239	Florica Dragomir	271	Mânău	300
240	Valeriu Năprădeanu	272	Motiș	300
241	Ruxanda Bârsan	273	Nadișul	300
242	Ana Lucaciu	276	Oarța de sus	300
243	Emil Ghițiu	280	Săliște	300
244	Vasile Ștefuțiu	282	Sălsig	300
245	Irina Filip	283	“	300
246	Ilie Marinca	284	Stremțiu	300
247	Emilia Pinteș	285	Borza	300
248	Ștefan Dulfu	286	Tohat	300
249	Ludovic Cziriak	287	Țicău	300
			De reportat	96701

Nr. crt.	Numele și pronumele	No. listei de colectă	Comuna	Suma
			Report	96701
250	Gheorghe Cristureanu	288	Urminiș	300
251	Simion Gudea	289	Ulciug	300
252	Berta Barabás	290	"	300
253	Victor Lungu	291	Vicea	300
254	Viorica Dulfu	295	Ulmeni	300
255	Luiza Covaciu	297	"	300
256	Victor Cordiș	299	Crasna	300
257	Maria Deak	300	"	300
258	Ignățiu Benedek	301	"	300
259	Ghizela Benedek	302	"	300
260	Augustin Pop	309	Boian-Plesca	300
261	Corneliu Fânățeanu	310	Cățalul	300
262	Elena Fânățeanu	311	"	300
263	Petre Aciu	315	Fizeș	300
264	Nicolae Căprariu	316	Horoatul-Crasnei	300
265	Grigoriu Braia	318	Hurez-Ponița	300
266	Elisabeta Olah	320	Iaz	300
267	Gheorghe Anderco	321	Lazuri	300
268	Ioan Zaharia	322	Mal	300
269	Felicia Bran	323	Marin	300
270	Valeria Flonta	325	Peceiu	300
271	Maria Cotușiu	327	Pria	300
272	Ana Crișan	329	Plopiș	300
273	Dumitru Sabo	333	Recea	300
274	Vasile Pupăză	336	Stârciu	300
275	Maria Stanciu	337	"	300
276	Gheorghe Farcu	338	"	300
277	Leontina Moldovan	340	Șeredeu	300
278	Elena Ciocian	341	Tusa	300
279	Teodor Gordan	342	Valcăul de jos	300
280	Traian Hendea	345	Vârșolț	300
281	Maria Culcear Murgu	347	Crasna	300
282	Eugenia Vodă m. Crețu	351	Jibou	300
283	Valeriu Oșian	356	"	300
284	Gheorghe Savu	357	Aluniș	300
285	Augustin Mălinașiu	358	Băbeni	300
286	Amalia Lazar	359	"	300
287	Nicolae Fanea	362	Brăglez	300
288	Gavril Moldovan	363	Brusturi	300
			De reportat	108401



Nr. crt.	Numele și pronumele	No listei de colectă	Comuna	Suma
			Report	108401
289	Corniș Gheorghe Pop	364	Bârsa	300
290	Andrei Hossu	366	Cheud	300
291	Florica Dărăban	367	"	300
292	Iuliu Achim	368	Ciocmani	300
293	Florica Achim	369	"	300
294	Tiberiu Govor	371	Ciglean	300
295	Ioan Bota	372	Creaca	300
296	Aurelia Sestrașiu	373	Chendrea	300
297	Emil Sârbu	374	Chechiș	300
298	Emilia Szentpétery	375	"	300
299	Corneliu Nemeș	377	Cristolțel	300
300	Vasile Pușcașiu	380	Cuceu	300
301	Valeria Lazar	381	"	300
302	Gheorghe Ciobotaru	382	Dobrin	300
303	Petru Lazar	383	Domnin	300
304	Viorica Lemeni	384	"	300
305	Teofil Miclea	385	Firminiș	300
306	Alexandru Deac	390	Husia	300
307	Ioan Rusu	391	Jac	300
308	Gheorghe Nemeș	392	Inău	300
309	Maria Moldovan	393	Lupoaia	300
310	Ioan Costea	394	Mirșid	300
311	Ioan Bălănean	402	Rona	300
312	Emilia Cioban	405	Prodănești	300
313	Ioan Sandu	406	Solona	300
314	Victor Precup	409	Someș-Odorhei	300
315	Valeria Opreșan	410	"	300
316	Elena Năfureanu	411	"	300
317	Gavril Savu	414	Șoimuș	300
318	Rozalia Savu	415	"	300
319	Ioan Nagy	416	Ser	300
320	Augustin Maxim	417	Tihău	300
321	Ioan Goia	418	"	300
322	Gheorghina Stratulat	420	Turbuța	300
323	Alexandru Radovicu	421	Var	300
324	Cristina Langa	422	Vădurele	300
325	Andrei Sabău	427	Acăș	300
326	Angela Cucuta	428	"	300
327	Ana Sabo n. Neamțu	429	"	300
			De reportat	120101

Nr. crt.	Numele și pronumele	No. listei de colectă	Comuna	Suma
			Report	120101
328	Gheorghe Iuga	432	Ciumărna	300
329	Rozalia Deac	433	Bicaz	300
330	Ioan Moș	437	Corni	300
331	Andrei Bodi	438	Bocșița	300
332	Aurel Buteanu	439	Dersida	300
333	Simion Budea	444	Hodod	300
334	Mihai Orendi	444	"	300
335	Paul Risth	447	Hurezu-Mare	300
336	Ignățiu Binder	450	Ilișua	300
337	Francisc Bedő	453	Nadișul-Hodod.	300
338	Andrei Cosma	456	Supurul de sus	300
339	Vasile Cărabă	463	Tegea	300
340	Viorica Căpâlnașiu	466	Unimăt	300
341	Ana Feldrihan	469	Acăș	300
342	Tafay Elisabeta	470	Hodod	300
343	Vasile Onac	472	Tășnad	300
344	Aurelia Filip	473	"	300
345	Ioan Filip	474	"	300
346	Rozalia Onac	475	"	300
347	Gheorghe Chiorean	480	Boianul-Mare	300
348	Florica Chiorean	481	"	300
349	Gheorghe Chiorean	485	Cehăluțiu	300
350	Grigoriu Rusu	486	Cig	300
351	Ioan Heletea	487	Căuș	300
352	Matei Elena	489	"	300
353	Ioan Radu	490	Chegea	300
354	Maria Radu	491	"	300
355	Nicolae Corăciu	492	Chereușa	300
356	Ioan Foltoș	493	Ghirolt	300
357	Vasile Popan	495	Hotoan	300
358	Alexandru Șimonca	497	Mecențiu	300
359	Aurel Govor	498	Orbău	300
360	Aurora Șerbac	500	Pir	300
361	Emilia Hoblea	505	Pătălușa	300
362	Livia Hoprich	508	Sanislău	300
363	Ioan Ardeleanu	509	Sărăuad	300
364	Petru Marchiș	515	Santău	300
365	Radu Racoși	516	"	300
			De reportat	131501

(Va urma)

CRONICĂ - INFORMAȚIUNI

— *Cu prilejul noului an și în dorința de-a vedea grupați sub drapelul „ȘC. NOASTRĂ” pe toți colegii și prietinii noștri cari poartă la suflet culturalizarea poporului în spiritul moralei creștine și al conștiinței naționale pentru cimentarea frontului sufletesc dela granița de Vest a Țării: transmitem cele mai sincere urări de bine și spor la munca constructivă pentru fericirea Patriei.*

— *„Școala Noastră” intră cu Nr. de față în al XII. an de existență. Înregistrând acest fapt destul de îmbucurător în viața unei publicații de provincie — când atâtea apar și dispar fără urme — gândul nostru se îndreaptă cu o satisfacție, mulțumire și recunoștință către toți aceia, cari grupați în jurul ei, i-au consolidat existența și au ajutat-o la ridicarea unui piedestal, de unde privește cu încredere în viitor, apărând cu demnitate interesele profesionale dascălești, între toate împrejurările.*

Această revistă și-a câștigat un prestigiu în șirul publicațiilor profesionale. Aprecierile ce le primim din toate unghiurile țării și sporirea cititorilor din zi în zi sunt

fapte măgulitoare de vigoarea ei de viață. Au început să ne învrednicească cu colaborarea lor dintre cele mai alese perle ale gândirii românești; conducătorii științei pedagogice și sociologice din țară.

Când în anul trecut am sărbătorit cea dintâi decadă de existență, s'a cuprins întrun succint bilanț din numărul jubilar (4, 5,—6—1934) activitatea de consolidare din trecut și s'a indicat în linii generale drumul de urmat în viitor.

„Ea a avut darul de a cimentata și a alimenta coeziunea sufletească a dascălimei sălăjene și a intemeia o sinceră colaborare cu autoritatea școlară. Pe urma acestei colaborări, învățătorii din Sălaj s'au ridicat la un nivel profesional și social nebănuț (față cu trecutul), înregistrând succese strălucite, tot mai dese, în manifestațiunile culturale.”

„Revista a apărut școala primară cu dărzenie de amestecul politicei cotidiene, de răspântie, în viața ei interioară. Școala primară este a tuturor cetățenilor.”

Condusă de acelaș idealism ca și-n trecut, revista „Șc. N.” își continuă drumul bătătorit, cu puterile sale modeste dar oțelite.

Bazată pe realizările împlinite pe tărâmul consolidării

naționale și profesionale, revista „Șc. N.” sesizată de glasul vremii, se simte obligată și îndreptățită a trece barierele Sălajului, atașându-se tuturor purtătorilor de lumină și conștiință națională de pe întreg întinsul graniței de vest, cari sunt animați de aceleași aspirațiuni naționale și sunt angajați în opera aceluiaș ideal comun, dorind să le fie un tovarăș sincer și un stimulent de muncă.

Prin paginile acestei reviste se va continua alimentarea colaborării dintre autoritățile școlare și membrii corpului didactic, însănătoșind întreg corpul prin reînfiltrarea sevei de-o armonioasă operă culturală și națională. Ea este și va rămâne o arenă liberă pentru toți învățătorii cari vor să se afirme prin scris și vor să contribuie cu condeiul lor la munca obștească de luminare.

Revista nu se impune nimănui, o considerăm însă ca un bun și indispensabil sfătuitor pentru toți acei, cari muncesc în mijlocul poporului. Se pune în serviciul colaborării dintre toți factorii de conducere a vieții publice dela sate: școală; biserică; armată; administrație; justiție; sănătate, etc.

Abonamentul minim oferă o lectură selectă de 5—600 pagini la an.

Dacă totuși ar exista unii cari n'ar aprecia străduințele noastre și bunele intențiuni, sunt rugați să ne restituie cu reînțoarcerea poștei Nr. de fa-

ță, altfel se consideră între abonații revistei.

„Școala Noastră”

— **An nou.** Dacă activitatea omenească, privită în genere, nu ar fi preîntâmpinată la fiecare pas de un spirit critic, prin forța lucrurilor, ea ar fi condamnată să nu realizeze ceea ce se numeste progres. Critica animă progresul iar acesta dă luminile de orintare pentru ea. Un exemplu în acest sens ne poate aduce Istoria Culturii. Oridecâteori cultura a trecut printr'o epocă de intensă producție, fatalmente și natural a trebuit să închee această epocă printr'un discernământ critic. Și numai în urma acestui proces s'a putut vorbi de adevărurile descoperite prin acest efort de supra creație.

Dar numai despre omenire în genere vorbind, putem desprinde cele de mai sus ci și despre om ca individualitate specifică ori ca personalitate distinctă. În ultima analiză omul e un unicum, e o entitate cu un coeficient mai mic ori mai mare de viață particulară și proprie. Nu-l poți concepe, însă, niciodată ca fiindă izolată.

Anul nou, sau mai bine zis începutul unui nou an, constituie prilejul unui control inevitabil al omului asupra sie însuși; nu mai puțin pentru o instituție. E momentul când ți se pune cu necesitate o întrebare asupra anului trecut; ce succes ori insucces ți-a fost dat să culegi din viața irosită în acest trecut mărginit

la un an. Gândul nu se oprește numai la trecut ci caută, mai ales, să desprindă starea în care te găsești în momentul de față; dacă ai făcut un pas mai departe spre desăvârșire. N'ași putea concepe un om lipsit de această trebuință de desăvârșire, de perfecționare; și ca atare să nu-și pună întrebarea dacă s'a ridicat ori a decăzut în drumul spre desăvârșire.

Tot pentrucă omul are o inteligență și ca atare e creator în activitatea sa, el depășește clipa prezentă încercând să schițeze viitorul. Și niciodată nu face mai mult acest lucru decât în ziua de anul nou. Fiecare își urzește un viitor în lumina idealurilor sale, îl dorește să vină și cu aceasta înmormântează rând pe rând și parte cu parte din viața sa.

A trecut un an și cu el un noian de străduințe pe ogorul școlai, în slujba căreia sunt. Ca învățător tânăr, un an înseamnă o experiență bogată, înseamnă un capital mare câștigat în cultura mea practică și teoretică. E anul care l-am închinat problemei „Școlai Active” — cercetări și înfăptuiri. Simt că m'am inițiat mult în tainele ei. E anul în care un legiuitor de bine al școlai a înscris pe frontispiciul ei un pas mai departe spre progres.

În clipa de față mă simt, în misiunea mea, că am urcat o treaptă mai sus spre perfecționare. Observ deasemeni că și instituția căreia îi slu-

jesc, prin conducerea inteligentă ce o are, e în plin avânt spre ridicare.

Îmi vine să cred că în viitor depunând aceleași străduințe, ca învățător, mă voi ridica mereu. La fel în ceace privește școala. Sunt multe lipsuri, și o lume întreagă le vede numai pe ele scandalizându-se, revoltându-se. Putem spune, însă, cu drept cuvânt că școala noastră de azi are și multe părți bune și mai ales intenții bune. Aceste intenții trebuie să ne însenineze orizontul nostru de dascăl, încât norii negrii ai lipsurilor să dispară. Învățătorul trebuie să fie întotdeauna entuziasmat. Și dacă sunt împrejurări critice care nu-i permit să trăiască această stare de entuziasm, el e dator totuși s'o facă. Copiii înseamnă flori în zile calde de primăvară când natura te îndeamnă în plin spre viață. Ori, învățătorul lipsit de entuziasm e ca și bruma ce cade peste aceste flori.

Iată de ce trebuie să credem, și azi o putem face, într'un viitor bun al școlai. Nutrind această credință vom fi mereu entuziasmați și rodul muncii va spori văzând cu ochii.

Aceste gânduri mi se înfiripă de anul nou și în lumina lor pornesc la drum, urând tuturor spor la muncă.

Stărciu, Ian. 1935.

V. Pupăză.

— **Numiri.** În urma înaintării dlui *D. Mărgineanu* ca inspector școlar, în postul de revizor școlar al jud. Sălaj a fost numit dl *D. Ilea* directorul școlii din Jibou, care și-a luat postul în primire. Cunoscând frumoasele calități și naționalismul intransigent ale noului revizor școlar, avem toată convingerea, că va continua opera de culturalizare și consolidare națională în acest colț de țară în spiritul moștenirilor primite de la antecesorul său.

Noi îl felicităm în noul post și-i urăm spor la muncă.

În personalul de control din județ au fost numiți ca sub-revizori de control d-nii *Ioan Rațiu* din Moftinul-Mic, *Emil Sârbu* din Chechiș și *Vasile Ștefui* din Sălsig.

În baza acestor numiri personalul de control din județul Sălaj este complet (1 revizor și 6 subrevizori școlari).

În interesul învățământului este ca odată completat, acest personal să fie lăsat să muncească nestingherit (până stă la datorie) și politicianismul să nu se mai amestece în gospodăria interioară a învățământului. Organele de control încă să se ferească de murdăriile politice militante căci misiunea dascălească te cheamă către ideal iar politica de partid te duce în direcția opusă.

— **Concurs de coruri sătești și de dansuri naționale.** Despărțământul central județean Sălaj al „Astrei” organizează în ziua de 10 Mai

1935 un mare concurs de coruri sătești (mixte și bărbătești) și dansuri naționale. Facem un călduros apel către toate corurile sătești existente, sau cari se vor mai înființa, de pe întreg cuprinsul județului Sălaj, cum și către grupurile de dansatori de dansuri naționale să se înscrie la acest concurs.

Sunt excluse dela concurs corurile școlare și cele de intelectuali.

Taxa de înscriere este de 100 lei pentru corurile bărbătești și grupuri de dansuri naționale și 200 lei pentru corurile mixte.

Fiecare cor va trebui să cânte obligator și după aceeaș partitură următoarele bucăți: 1. Imnul Național român, 2. Pe-al nostru steag și 3. Treicolorul. (Participanților li se va pune partitura la dispoziție din bună vreme). În afară de aceasta fiecare cor va mai executa o bucată de cor după plac.

Înscrierile se fac printr'o adresă în scris, la Despărțământul central județean al „Astrei” (Gimnaziul de băieți) până în ziua de 28 Februarie 1935.

Orice alte informațiuni se dau la Desp. „Astrei” Zalău.

Comitetul.

— **Concurs de coruri școlare.** La apelul subsecției Șimleu a inv. privitor la organizarea de concurs de coruri școlare, în ziua de 21 Mai a. c. în Șimleu, și-au anunțat participarea urmă-

toarele școli: Șimleu, Nușfalău, Bădăcin, Cosniciul de sus, Criștelec, Ilișua, Ipu, Camăr și Siciu (cor de adulți). Observăm că, greutățile împreunate cu organizarea astorfel de concursuri sunt mari, dar voința de lucru și dorul învățătorilor de a ridica prestigiul școlii ce conduc, e și mai mare. De aceea ne place a crede că, succesul al acestui al doilea concurs va fi mult superior celui din anul trecut. Cu Dumnezeu înainte!

— **O nouă organizație de cântări.** Ceea ce până eri alaltăeri se credea de imposibil de realizat, azi e fapt împlinit. În comuna Siciu (lângă Șimleu) la stăruințele și conducerea harnicului învățător dl Ioachim Căbuz, tinerețul din comună s'a organizat în Societatea de cântări «Răsunetul Sălajului». Corul este format pe 4 voci, mixt. De existența și capacitatea acestui cor, intelectualii din Șimleu au luat cunoștință în seara de Moș-Ajun, înveselindu-i cu mai multe colinzi executate cu precizie și mult simț. Colegul Ioachim Căbuz

pentru inițiativă și conducere, iar membrii societăți de cântări pentru participare și munca ce o depun, sunt vrednici de toată lauda și recunoștința.

— **DI G. G. ANTONESCU**, profesor la Universitatea din București, luceafărul științei pedagogice actuale din România, a binevoit a intra între colaboratorii revistei noastre.

Studiul „REALITATEA ȘCOLARĂ ȘI PRINCIPIILE PEDAGOGICE” (prelegere de deschidere la Universitatea din București) primit pentru publicare, după aranjarea materialului sub tipar, se va publica în Nrul viitor al revistei.

Anunțăm cu mare bucurie și recunoștință acest mare eveniment, care constituie un nou capitol în viața revistei noastre, punând la dispoziția cititorilor cel mai select și mai folositor material din punct de vedere calitativ.



CĂRȚI-REVISTE

— *Căpitan Marin Alexandrescu* (Div. 5-a Buzău): „*Pregătirea Preregimentară*”. - (Cu 160 pagini, hârtie velină, 80 Lei.) Este prima lucrare la noi care se ocupă de problema așa de actuală, a pregătirii tineretului.

„*Pregătirea Preregimentară*” nu poate și nici nu trebuie să fie opera exclusivă a Armatei, după cum — din contră — nu poate rămâne cu desăvârșire în afara preocupărilor sale. Ea trebuie să fie fructul unei colaborări strânse și laborioase a instituțiilor fundamentale surori: Școala, Biserica și Armata și nu mai puțin, Societatea și Autoritatea, pentru ca mână în mână să obțină îmbunătățirea calitativă a elementului recrutabil, la înălțimea prezentului atât de amenințător la orizont.

Iată de ce lucrarea unui militar de carieră nu trebuie să surprindă nici pe profesorul dela catedră și nici pe modestul dascăl — cu sufletul totdeauna mare — din satul umil și îndepărtat, atunci când ea încearcă să pătrundă barierele cari ne-au separat atât de mult și atât de dureros.

De la Ministru al Instrucțiunii Publice, dr. C. Angelescu, a scris o lungă prefață, din care desprindem următoarele:

Lucrarea de față pe care dl Căpitan de Stat Major Marin Alexandru o prezintă publicului românesc, are o deosebită

importanță pentru țara și neamul nostru.

Menținerea patrimoniului național se obține, desigur, și prin ridicarea culturală a maselor, și prin întărirea cunoștinței naționale, în același timp însă, și prin organizația destoinică a acestui popor, pentru ca el, la momentul oportun să poată face față marilor cerințe ale patriei.

În zilele noastre nu e suficient de a avea numai o parte din populațiunea acestei țări organizată militarmente, ci întreaga națiune crescută într'un spirit eminent național, trebuie să fie astfel organizată, încât atunci când țara o va cere, ea să răspundă nu numai cu elanul său patriotic, dar și cu o organizațiune temeinică, la chemarea ei. De aceea în toate țările se caută astăzi să se dea tineretului o instrucție premilitară.

În lucrarea de față asupra pregătirii preregimentare, dl Căpitan de Stat Major Marin Alexandru, în mod fericit aduce un mare serviciu cauzei naționale, și toți cei ce simt românește nu pot să-i fie decât adânc recunoscători.

Autorul a reușit, prin interesanta și prea documentata sa lucrare, să dea soluțiunile cele mai nimerite pentru rezolvarea acestei mari chestiuni a pregătirii tineretului înainte de încorporare.

Îmi fac o plăcută datorie a

recomanda tuturor lucrarea de față, ea putând fi de un mare folos întregii lumi intelectuale din această țară.

Am dori să vedem această lucrare în mâinile fiecărui învățător.

— *C. Georgiade*: „*Psihologia gândirii copilului*”. Dl C. Georgiade domiciliat în strada Negustori No. 9 din București, tipărind un studiu despre Psihologia gândirii copilului, pe baza studiilor de psihologie experimentală și pedagogie infantilă, făcută la Paris timp de 4 ani de zile. Acest studiu făcut în lumina celor mai recente cercetări de psihologie infantilă, prin conținutul său referitor la dezvoltarea sensorio-motorie a copilului de diferite forme de mentalitate, pe care le străbate gândirea sa, la formațiunea conștiinței de sine, la noțiune, judecată și raționamentul infantil, va putea servi dlor profesori, institutori și învățători drept instrument de cunoaștere al acestui suflet și drept mijloc de introducere în problemele și cercetările pedagogiei științifice contemporane.

Ministerul luând avizul On. Consiliu Permanent de Instr. o recomandă pentru lectură și consultare d-lor învățători și institutori fără caracter de obligativitate. — Volumul costă 50 lei.

— „*Lămuriri pentru utilizarea fișei pedagogice*” întocmită de dl Iosif I. Gabrea, conferențiar universitar și bibliotecar al Bibliotecii Pedagogice

a. Casei Școalelor (Editura Casei Școalelor, 15 Lei) și

„*Fișa Pedagogică*” alcătuită de: I. I. Gabrea, Radu Petre, D. Theodosiu și medicii școlari: Dr. C. Turturică, Dr. V. Iordăchescu (Ed. Casei Școalelor, 7 L.)

* Aceste lucrări obligatorii conform art. 118 din legea învățământului primar sunt indispensabile pentru munca temeinică a învățătorului, ca un puternic mijloc de cunoașterea individualității copiilor. Completarea „*Fișelor pedagogice*” constituie o parte integrantă dintre condițiunile pentru admiterea la examenul de definitivat și de înaintare la gradul al II-lea. Învățătorii cari nu țin în ordine „*cartelele individuale*” care nu sunt decât *fișele individuale*, pur și simplu nu se admit la examene.

De acea recomandăm tuturor învățătorilor interesați să procure de urgență aceste lucrări și să le completeze pentru fiecare învățător.

„*Fișa pedagogică*” trebuie fiecărui elev și „*Lămuririle*” una pentru 1 învățător. (Se pot procura contra cost dela „Casa Școalelor” sau dela „Cartea Românească” București.

— *Ilie I. Mirea* Învățător-Brăila, *Manualul Serbărilor Școlare*, (Editura „Cugetarea” București, Str. Mătăsari 23, Lei 28).

De mult se simțea lipsa unui repertoriu potrivit pentru serbările școlare. Această lacună se rezolvă prin lucrarea dlui *Ilie I. Mirea* care pune la dis-

poziția învățătorilor un bogat și important material pentru serbările școlare, descriind tehnica serbărilor, cuprinzând conferințe, teatru, muzică, dansuri și recitări.

Lucrarea este apreciată cu toată competența de dnii Apostol D. Culea și I. Simionescu: „Materialul înfățișat în pagini tipărite, merită toată atenția corpului didactic dornic de înnoiri în viața lăuntrică a școlii“.

— *Legea învățământului primar al Statului* cu un *Index* alfabetic s'a tipărit de către revista „Școala Noastră“ format $\frac{1}{16}$ și se va distribui prin Revizoratul școlar tuturor învățătorilor din județ cu prețul minim de 15 L. și școalelor cu 20 L.

— **Vitrina revistelor intrate la redacție.** *Satul și Școala*, Str. Mărzescu No. 21 Cluj. *Viața Școlară*, Str. Mihai Viteazul No. 20 Satu-Mare. *Gazeta Școalei*, Str. Negru Vodă No. 11 Craiova. *Revista Asociației Inv.* Str. Regele Carol No. 275 Bălți. *Revista Învățătorimii Gorjene* Str. Unirii 204 Tg.-Jiu. *Zorile Romanului*, M. Georgescu Celar-Romanați. *Școala și Viața Ilfovului* Calea Griviței 199 București. *Vestitorul*, Piața Unirii Oradea. *Plaiuri Hunedorene*, Str. Filipescu 3 Petroșani. *Amicul Școalei*, Revizoratul Școlar Cluj. *Lumina*, D. R. Stănițescu Râmnicu-Sărat. *Cuvântul Moldovenesc*, B-dul Reg. Carol II. 67 Chișinău. *Voința Școlară*, Piața Unirii Cernăuți. *Căminul Școalei*, Str. Roma-

nă 51 Galați. *Școala Noastră*, Revizoratul Școlar Mercurea-Ciuc. *Pedagogia experimentală*, Str. Vulturii 20 Bacău. *Macedonia*, Str. Grigorescu 8 București. *Satul*, Str. Aurel Vlaicu București III. *Cultura Poporului* Str. Tyraș 3 Cetatea-Albă. *Școala și Viața*, B-dul Cuza 218 Brăila. *Revista Școlii*, Asoc. corpului didactic primar Botoșani. *Văstarul*, Buzău. *Răsai Soare*, Școala de experiență Blaj. *Învățătorul*, Râmnicul-Vâlcea. *Viața Sateilor*, Cornești-Dâmbovița. *Școala Vremii*, Revizoratul Școlar Arad. *Drumul Vremii*, Str. Poporului 53 Craiova. *Revista Asociației Inv.* Mehedințeni Turnu-Severin. *Indrumări Pedagogice*, B-dul Palade 4 Bârlad. *Cuvântul Nostru*, Școala Primară 3 Dorohoiu. *Tribuna Învățătorimii*, Str. Colonel Mănăilă 10 Buzău. *Învățământul Primar*, rev. ped. cult. și soc. Făgăraș. *Foia Învățătorului*, rev. Asoc. inv. B-dul Cuza 218 Brăila. *Lămuriri Școlare*, rev. did. lunară. Șc. prim. 1 Tecuci. *Cl. IV-B*, gazeta elevilor cl. IV de experiență. Șc. primară No. 4 Cluj. *Gazeta Învățătorului*, organul inv. din jud. Constanța. *Frământări Didactice*, rev. Asoc. inv. din jud. Putna. Str. Botescu 10 Focșani. *Neamul Românesc p. popor*, Bd. Sch. Măgureanu București. *Luceafărul*, cultural-social, Sibiu, Str. Honterus No.6. *Cuvântul Dăscălesc*, Școala prim. de băieți No. 4 Roman. *Școala și Familia de Măine*, București III. Str. Bălcescu No. 2. *Școala și Viața*, B-dul Carol 61 București IV.

Buletinul Revizoratului Școlar al Jud. Sălaj

Circularele se vor înregistra imediat, comunica tuturor membrilor corpului didactic și executa întocmai.)

No. 125 - 1935. **Dispoziții privitoare la activitatea corpului didactic.** Personalul de control al acestui județ, în conferința sa lunară ținută la 28 Dec. 1934, sub prezidiul Dlui Inspector Școlar de circumscripție D. Mărgineanu, în vederea intensificării învățământului primar din acest județ a hotărât ca începând cu această dată, activitatea obligatorie ce urmează a desfășura fiecare învățător, nu se reduce numai la cantitatea de cunoștințe teoretice, ce se împărtășesc elevilor, prevăzută de programa analitică, ci la calificarea învățătorilor cu ocaziunea inspecțiilor se va avea în vedere într'un ansamblu de constatări și verificări și latura practică a acestei activități care se rezumă în cece urmează: 1. Îngrijirea și întreținerea în bune condițiuni a întregului local școlar, locuinței directorale și dependințelor. 2. Aranjarea și amenajarea curții școlai spre a nu face impresia unei curți părăsite, îngrijirea și cultivarea sistematică a grădinei școlare și a câmpului de experiență (grădina școlară se va cultiva cu zarzavaturi și amenaja școală de altoi, câmpul de experiență se va parcela și cultiva făcându-se asolamentul reglementar). 3. Impodobirea, adaptarea și înfrumșetarea saielor de învățământ spre a face impresia unui laborator de creațiuni sufletești. 4. Aranjarea și buna funcționare a bibliotecii școlare (ținerea la zi a inventarului și formarea catalogului despre cărțile cetite). 5. Aranjarea unui muzeu școlar (obiectele de care avem nevoie la predarea învățământului intuitiv). 6. Înființarea cooperativei școlare; asistența copiilor săraci cantine (cămine) școlare. 7. Înființarea de cor școlar -- cel puțin pe 2 voci -- și înființarea de cor bisericesc cu școlarii și adulți. 8. Conducerea elevilor la biserică. 9. Înființarea de ateliere școlare (pentru băieți și fete). Fetele din cursul superior vor face practică de gospodărie câte două ore în fiecare zi la cantină, (căminul școlar), iar în lipsa acestora în gospodăria directorului școlai. 10. Activitate în societate prin conferințe, șezători culturale, în toate ocaziunile, punându-se un deosebit pond pe dezvoltarea sentimentului moral-religios și armonia între școală și biserică, preot și învățător, precum și întreaga populație din comună; înființări de reuniuni culturale. Aceste zece porunci care formează decalogul învățătorului sunt obligatorii spre a se executa de unul fiecare dintre membrii corpului didactic primar, cunoscând că personalul de control cu ocazia inspecțiilor școlare, are obligația de a consemna în procesul verbal toate constatările și realizările în această direcție, care are scopul de a da o nouă îndrumare învățământului româ-

nesc. Calificativele cu care se va nota întreaga activitatea învățătorului sunt; Foarte bine; Bine; Mulțumitor; și Slab. Învățătorii calificați cu «Slab», conform dispozițiilor în vigoare, sunt sancționați disciplinar și material. În legătură cu stabilirea calificativului, ținem să precizăm că, dacă un învățător dezvoltă numai activitatea intrașcolară — teorie — fie chiar în măsură destul de apreciabilă, iar activitatea practică — cele 10 porunci — le neglijează, va fi notat cu «Slab» și tratat în consecință. În felul acesta nădăjduim că, apostolatul cu care ne place a ne mândri, nu se va reduce numai la activitatea dintre cei 4 pereți ai unei clase rigide și fără suflet, ci la activitatea care vom desfășura-o și în afară de școală, acasă, la biserică în comună, cu un cuvânt, în tot locul, pentruca astfel să putem fi la înălțimea chemării noastre.

No. 92—1935. **Intocmirea bugetelor pe exercițiul 1935—1936.** Invităm pe toți dnii directori dela școlile de stat, să întocmească bugetul școlar pe exercițiul viitor în conformitate cu circulara No. 7—1935 a Comitetului școlar județean publicată în No. de față. Totodată punem în vedere dlor directori școlari să înainteze Comitetului școlar județean, prin comitetul școlar local, un tablou cuprinzând următoarele date: 1. Ce sumă necesită să se înscrie în bugetul comunal pentru întreținerea școlii pe exercițiul 1935—1936. 2. Ce construcții școlare se proiectează și se vor lua în programul anului curent (câte sale și câte locuințe). 3. Ce sume trebuiesc prevăzute în bugetul comunal pentru executarea lucrărilor de construcții. Aceste date se vor baza pe realități, fiind discutate în comitetul școlar, urmând să se cuprindă și în bugetul școlar. Termenul pentru înaintare se fixează pe data de 10 Febr. 1935. Pentru orice întârzieri rămân răspunzători dnii directori cari vor fi sancționați.

No. 138—1935. **Rezultatul examenului de definitivat și înaintare la gr. II.** Facem cunoscut că, Ministerul Instrucțiunii prin ordinul No. 190741—1934 ne încunostiințează că, data definitivării și înaintării la gradul II. a tuturor învățătorilor cari au reușit la examenele respective în sesiunea Iunie 1934, se va stabili de Minister prin Deciziune și se va comunica ulterior. În legătură cu aceasta comunicăm numele candidaților ce au reușit la examenul de definitivat: 1. Olariu Macedon Unguraș media 9; 2. Gărbău Elena Supurul de sus 8.50; 3. Maxim Ioan Răstoilul 8.30; 4. Goia Teodor Mierța 8.00; 5. Lungu Victor Vicea 7.90; 6. Bălăneanu Ioan Rona 7.70; 7. Ostatea Cornelia Câmpia 7.70; 8. Dinulescu Ana Zălau 7.50; 9. Lazar Petru Domnin 7.40; 10. Moca Emil Irina 7.40; 11. Achim Florica. Ciocmani 7.30; 12. Boldea Gavril Bodia 7.30; 13. Mărieș Alexandru Tășnadul-Nou 7.30; 14. Pop Emanuil Leleiu 7.30; 15. Culic Cionfi Ana Hurezul-Mare 7.20; 16. Hai-

duc Felicia Zălau 7.20; 17. Părău Vasile Bocșița 7.20; 18. Petrușca Clara Pereceiu 7.20; 19. Pop Tiberiu Buciumi 7.20; 20. Dărăban Florica Cheud 7.15; 21. Cadar Elena Cătalul 7.10; 22. Feldrihan Ana Acăș 7.10; 23. Mureșan Ioan Zălau 7.10; 24. Panga Emilia Stăna 7.10; 25. Radu Valeria Someș-Odorheiu 7.10; 26. Răduțiu Aron Sârbi, 7.10; 27. Tămaș Terezia Săniclăuș 7.10; 28. Bălănean Ilie Jibou 7.03; 29. Ardelean Ioan Aleuș 7.00; 30. Bălaj Gheorghe Doh 7.00; 31. Ciucur Leontina Chilioara 7.00; 32. Filip Aurelia Tășnad 7.00; 33. Hoblea Emilia Pățalușă 7.00; 34. Moldovan Gavril Brusturi 7.00; 35. Nagy Emilia Siciu 7.00; 36. Podina Viorica Oarța de sus 7.00; 37. Sandu Ioan Solona 7.00; 33. Teodor Florica Gârceiu, 7.00; 39. Verdeș Maria Giurtelecul-Șimleului 7.00. — Numele candidaților reușiți la examenul de gr. II.: 1. Cleja Ioan Carei 9; 2. Corăciu Nicolae Chereușă 9; 3. Hobjilă Gheorghe Criștelec 8.83; 4. Dăscăleșcu Terezia Carei 8.33; 5. Bojtor Ana Cehul-Silvaniei 8.00; 6. Năfureanu Elena Someș-Odorheiu 7.66; 7. Apostol Gheorghe Ceheiu 7.33; 8. Gozariu Elisabeta Carei 7.00.

No. 16.492—1934. **Dispoziții privitoare la limba de predare în școlile șvăbești.** Ministerul Instrucțiunii, al Cultelor și Artelor, Direcțiunea învățământului Particular și confesional No. 210.555—1934. Domnule Revizor, Vă facem cunoscut că Ministerul a luat în mod provizoriu, următoarele dispozițiuni cu privire la școlile primare confesionale din comunele cu populațiune șvăbească din jud. Sălaj. La școlile confesionale din: *Carei, Tășnad, Căpleni, Santău și Sauișlău*, se va introduce succesiv limba germană ca limbă de predare. În anul școlar curent se va introduce limba germană ca limbă de predare, numai la cl. I la celelalte clase se va menține limba maghiară ca limbă de predare, dar se vor introduce 5 ore săptămânal pentru limba germană ca obiect de învățământ. În anul școlar viitor (1935—1936) se va aplica limba de predare germană și la clasa II-a, celelalte clase funcționând după norma arătată mai sus. În felul acesta, în fiecare an, se va introduce limba de predare germană la câte o clasă, până când întreaga școală va avea această limbă de predare. La școlile confesionale din: *Petrești, Tiream, Foeni, Cămin, Ciumești, Ghilvaciu, Moftinul-Mare și Urziceni*, se va introduce limba de predare germană la toate clasele începând cu acest an școlar. Învățătorii cari vor funcționa la școlile cu limba de predare germană trebuie să aibă neapărat calificarea pentru predarea în respectiva limbă. Școlile cu limba de predare maghiară vor funcționa numai pentru elevii maghiari. Luați măsuri pentru executarea întocmai a dispozițiunilor arătate. Consilier, A. Căliani. p. Șeful serviciului, Indescifrabil.

No. 3—1935. **Acceptarea angajamentelor conf. art. 158 din Lege.** Comunicăm în copie ord. No. 54.554—1934 aj

On. Serv. local de învățământ Cluj, spre știre și conformare, pentru învățătorii interesați: «Ministerul Instrucțiunii, al Cultelor și Artelor, Serviciul Local de Învățământ Cluj. Către Revizoratul școlar al jud. Sălaj, Zălau. No. 54.554—1934. Cluj, la 21 Dec. 1934. Domnule Revizor, Vă facem cunoscut că, Onor. Minister restituindu-ne toate cererile pentru acceptarea angajamentelor luate de învățători de a servi în zona eteroglotă în condițiunile art. 158 din lege, cu observarea că, nici un angajament învățătoresc nu se va accepta până când Ministerul printr'un nou ordin nu va fixa condițiunile pe cari fiecare învățător trebuie să le îndeplinească pentru a putea beneficia de dispozițiunile art. 158 din Lege, nu veți mai da curs nici unei cereri pentru acceptare de angajament, până când nu veți primi noile dispozițiuni ministeriale. p. Inspector Șef, C. Iencica. p. Șeful Secției, Eugen Albu».

No. 17.053—1934. **Reînființarea Inspectoratelor Școlare Oradea Mare și Brașov.** Comunicăm în copie ordinul No. 54.017—1934, al On. Serviciului Local de Învățământ Cluj, spre știre: «Serviciul Local de Învățământ Cluj, No. 54.017—1934. Cluj, 24 Decembrie 1934. Avem onoare a vă face cunoscut că prin Deciziunea No. 203678—1934 a Ministerului Instrucțiunii s'au reînființat Inspectoratele școlare Regionale: Oradea Mare și Brașov, cari își vor începe activitatea pe ziua de 1 Ianuarie 1935. Sub administrația și controlul Inspectoratului școlar din Oradea Mare s'au repartizat instituțiile și școlile din județele: Bihor, Satu-Mare, Sălaj și Maramureș. Sub administrația și controlul Inspectoratului școlar din Brașov s'au repartizat instituțiile și școlile din județele; Brașov, Făgăraș, Trei-Scaune, Odorhei și Ciuc. Vă rugăm deci ca pe viitor toate lucrările, actele și hârtiile ce priveau în trecut Serviciul nostru, să le înaintați Inspectoratelor școlare respective, la cari aparțineți. Inspector Șef, Gh. Popa. Șeful Secției, E. Pantea». Serviciul de învățământ Oradea și-a reluat activitatea sub conducerea dlui Inspector Șef: George Bota, iar pentru învățământul primar sunt repartizați dnii: Inspector general Gh. Tulbure și inspectorii școlari de circumscripții D. Mărgineanu și T. Vâjdea.

No. 17.049—1934. **Inscrierea elevilor la școlile particulare-confesionale.** Comunicăm în copie ordinul No. 53.150—1934 al Onor. Serviciu Local de Învățământ Cluj, spre știre și strictă conformare: «Serviciul Local de Învățământ Cluj, No. 53150—1934. Cluj, 18 Dec. 1934. Domnule Revizor, În baza ordinului On. Minister No. 194959—1934, avem onoare a vă face cunoscut că privitor la înscrierea copiilor cari prin uz se concentrează la direcția școlii particulare, vă invităm să puneți în vedere tuturor școlilor particulare că nu pot colecta anumitele declarații, ci fiecare părinte sau corespondent să se

adreseze individual și direct școlii de stat, în termenul fixat de lege. Deasemeni veți invita școlile de stat, să nu primească declarațiile venite pe altă cale. Comunicați celor în drept raportându-ne de urmare. p. Inspector Șef, Indescifrabil. Șeful Secției, Indescifrabil.

No. 15.834 - 1934. **Dispoziții privitoare la examenul învățătorilor confesionali.** Comunicăm în copie Decizia On. Minister No. 204.698—1934, referitoare la învățătorii dela școlile confesionale din județul Sălaj, admiși, respinși și absenți dela examenul de Limba Română din August 1934, pe lângă următoarele dispozițiuni: 1. Învățătorii cari nu s'au prezentat la examen vor arăta Ministerului dacă au justificat la timp absența sau nu. Cei cari nu vor putea face această dovadă, vor fi înlocuiți pe ziua de 1 Ianuarie 1935. 2. Învățătorii cari au absentat motivat dela examen, se vor putea prezenta pentru ultima dată în continuare, în sesiunea de încheiere a acestui examen. 3. Învățătorii cari nu au reușit la examenul de limba română din August 1934 vor putea funcționa în cursul anului școlar 1934—1935, numai la cl. I. și a II-a urmând ca pe ziua de 1 Septembrie 1935 să fie înlocuiți. Numele inv. admiși, respinși și absenți s'a publicat în Revistă No. 10 - 1934 pag. 431—433.

No. 100 - 1935. **Important. — Reducerea la minimum a corespondenței din oficiu.** Constatându-se că majoritatea școlilor primare de stat din cuprinsul acestui județ — fac corespondență adeseori inutilă — adresându-se Revizoratului școlar în chestiuni așa de mărunte cari se pot rezolva din oficiu în baza dispozițiilor Legii, Regulamentului și ordinilor noastre circulare anterioare, avându-se în vedere că în cursul anului 1934 s'a înregistrat la acest oficiu un număr de 17.412 hârtii, cari au trebuit rezolvite de un număr restrâns de funcționari — 3 — supraîncărcați și aglomerați în serviciu, spre a pune capăt acestei situații imposibile, dispunem simplificarea la minimum a corespondenței din oficiu, răspunzându-se numai la ordinele ce se trimit din partea autorităților școlare. De executarea întocmai a prezentului ordin facem responsabili pe dnii directori, cari trebuie să aibă mai mult spirit de inițiativă în conducerea agendelor directorale.

No. 16.541—1934. **Inființarea caselor de economii școlare.** Comunicăm în copie ordinul No. 203.458—1934 al Onor. Minister, spre știre și strictă conformare: „Domnule Revizor școlar, în legătură cu circulara No. 160.253—1934 către membrii corpului didactic, privitoare la asistarea și îndemnarea copiilor de școală, la activarea spiritului de economie în rândurile tineretului școlar, vă facem cunoscut că, problema economiilor școlare prezintă o deosebită importanță, pentru că deși

tinerele care este categoria cea mai însemnată a unei case de economie școlară, totuși după ultimele statistici s'a constatat că, dintr'o populație școlară totală de circa 3.000.000 elevi câți avem în România, abia 23.000 sunt deponenți la Cassa de Economie; ceiace dovedește că mai este mult de făcut pe terenul economiilor școlare. Așa dar, cu cele constatate sunteți rugat să puneți în vedere directorilor de școli din județul Dvs., să depună mai multă râvnă pentru înființarea de Casse de economii școlare, ca infiltrarea spiritului de economie în rândurile elevilor de școală, să fie mai evidențiată. — p. Consilier Director General, Indescifrabil. Șeful serv., Subdirector, Indescifrabil"

No. 16.639 - 1934: **Situația muncitorilor fără lucru.** Comunicăm în copie ordinul No. 208.561—1934 al Onor. Minister, spre știre și conformare: „Domnule Revizor, Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, Direcția Muncii, prin adresa No. 84.593 din 27 Noemvrie a. c., ne-a comunicat că, verificând situația muncitorilor lipsiți de lucru din orașele mai importante din țară, în vederea ajutorării lor, a constatat că foarte mulți din acei ce solicită ajutoare de șomaj, sunt elemente cu preocupări rurale, și unii chiar cu posibilități de trai în satele de unde au plecat. Aceștia se îndreaptă la orașe, bazați pe socoteala greșită, că în orașe vor putea găsi plasament mai cu ușurință și în munci mai bine plătite, sau vor putea obține cu înlesnire ajutoare din fondurile destinate celor lipsiți de lucru. Aducându-vă aceasta la cunoștință, vă rugăm ca, ori de câte ori vi se va prezenta ocazia, să explicați locuitorilor cari ar intenționa să-și părăsească satul pentru căutarea de lucru, că situația în centrele comerciale și industriale, nu este așa cum ei și-o închipue, și că sunt mulți muncitori și chiar lucrători calificați, de fel din orașe rămași fără lucru, din cauza vremurilor grele prin care trece întreagă țara, și fără ca Statul să aibă posibilitatea de a-i ajuta. Veți mai pune în vedere locuitorilor cari, neascultând de sfaturile Dvs., nu renunță totuși la ideea de a căuta de lucru la orașe, că organele Ministerului Muncii, nu le vor putea procura de lucru și că din lipsă de fonduri, nu le vor putea acorda nici cel mai mic ajutor, și nici foi de drum spre a se înapoia la casele lor. Acești oameni riscă să-și piardă zadarnic timpul prin orașe, îndurând și toate lipsurile, dacă n'au bani necesari pentru adăpost și hrană. Acestea le veți comunica și învățătorilor din acel județ și cu ocazia întrunirilor dela Cercurile culturale, punându-le în vedere să dea locuitorilor lămuririle și sfaturile cuvenite. p. Consilier Director General, Stratulescu. Șeful serv., C. A. Ștefănescu.

No. 16.875 - 1934, **Pregătirea infirmierelor.** Comunicăm în copie ordinul No. 214.336—1934 al Onor. Minister, spre știre și conformare: „Domnule Revizor școlar, Una din îndatoririle de competență ale Crucii Roșii, în vederea pregătirii, îngri-

jirei bolnavilor și răniților în caz de războiu este aceea a pregătirii infirmierelor. Unul din elementele chemate a fi o pildă vie și care în acelaș timp s'ar putea utiliza în caz de războiu este fără îndoială elementul feminin din învățământ. Acest element până acum n'a urmat cursurile organizate de Crucea Roșie de cât în chip cu totul excepțional. Ministerul având în vedere interesul suprem al pregătirii de războiu al neamului cât și în acel al sănătății publice în general, a aprobat ca membrele Corpului didactic primar din acele localități, unde există filiale de a Crucii Roșii, să urmeze aceste cursuri, fără ca școala să sufere și ele să lipsească dela școală. Comunicându-vă cele ce preced, vă rugăm să încunoștiințați pe membrele Corpului didactic din județul Dvs. p. Consilier Director General, Al. Voinescu. Șeful serv., Subdirector, F. Teodorescu.

Revizor școlar, D. ILEA.

B. Comitetul școlar al județului Sălaj.

No. 7—1935.

Intocmirea Bugetelor școlare pe exercițiul 1935—1936.

Punem în vedere tuturor comitetelor școlare rurale din județ să întocmescă bugetele școlare pe exercițiul 1935—36 și să le înainteze Comitetului Școlar Județean pentru aprobare (în trei exemplare) până la data de 10 Februarie 1935, iar un exemplar se va înainta primăriei comunale,

La alcătuirea bugetelor se vor întrebuița imprimatele tip trimise tuturor școalelor, complectându-se conform instrucțiunilor date în acest sens.

Atragem atențiunea d-lor secretari ai comitetelor școlare că bugetele trebuiesc semnate necondiționat de către toți membrii comitetului școlar.

Prefect - Președinte :
Dr. MIHAI GURZĂU.

Revizor școlar - Secretar :
DUMITRU ILEA.



ASOCIAȚIA INVĂȚĂTORILOR DIN JUDEȚUL SĂLAJ**Proces-Verbal**

Luat azi, în 20 August 1934 în ședința Comitetului Central al Asociației Invățătorilor din județul Sălaj, ținută în localul școlii primare de stat din Zălan.

Prezenți: Simion Oros președinte, Dumitru Ilea vice-președinte, Valeriu Oșian secretar, Augustin Maxim casier, Ioan Cleja, Alexandru Pop, I. Filip, membrii.

1. Membrii comitetului fiind întruniți în număr, dl Simion Oros președinte declară ședința deschisă.

2. Dl Valeriu Oșian secretar citește procesul-verbal redactat în ultima ședință a comitetului — din 8 Iunie 1934 — asemenea se citește și procesul-verbal redactat în adunarea generală a Asociației noastre județene, ținută la 9 Iunie 1934.

Ad. 2. Comitetul găsește procesele-verbale redactate întocmai și le aprobă.

3. La propunerea dlui Dumitru Ilea vice-președinte, comitetul suspendă ședința pentru 5 minute, în semn de doliu pentru moartea regretatului M. Ogreanu, fostul președinte al Asociației Regionale a Invățătorilor.

Totodată prezidiul în numele Asociației noastre județene își va exprima în scris, către Asoc. Reg. a Inv. condoleanțele sale.

4. Conform ordinei de zi se trece la o discuție amplă asupra problemelor puse la ordinea zilei a congreselor Regional și General și formularea desideratelor. Dl Valeriu Oșian secretar citește aceste chestiuni prelucrate în scris de Ioan Cleja membru al comitetului și delegatul statutar, ales pentru cele două congrese. După cetire și discuție amănunțită, comitetul își însușește propunerile făcute în scris de dl Ioan Cleja după ce odată le întregește cu unele mici adăugiri și schimbări cerute de dl Valeriu Oșian secretarul Asociației județene.

5. Se hotărăște ca la congresele Regional și General, Asociația județeană să trimită pe spesele sale pe delegații statutare aleși. Dar întru cât dl I. Filip delegat la congresul Regional anunță că, serbări culturale locale îl vor reține la aceea dată, nu va putea participa. Comitetul hotărăște ca în locul dsale să plece pe spesele Asociației dl Augustin Maxim membrul al comitetului.

Asemenea dl Eugen Șimonca delegat la congresul Regional lipsind dela ședința comitetului de azi, comitetul hotărăște ca în locul dsale să plece la congres, pe spesele Asociației dl Valeriu Oșian membru și secretar a Asociației.

În definitiv rămâne hotărît ca la congresul Regional dela Turda să plece ca delegați oficiali ai Asociației noastre ju-

dețene D-nii: Dumitru Ilea, Ioan Cleja, Augustin Maxim și Valeriu Oșian, urmând ca să primească cu toții împreună drept indemnizație de transport și cheltuială cu întreținerea suma de Lei 5100 (Cinci mii una sută lei).

Delegații pentru congresul General la Iași rămân delegații statutari și anume Dnii: Dumitru Ilea și Ioan Cleja, urmând a primi fiecare în acest scop dela caseria Asociației suma de Lei 3000 (Trei mii lei).

În afară de susnumiții delegați va mai participa din oficiu la cele două congrese și președintele Asociației noastre dl Oros Simion.

6. În vederea acoperirii cheltuelilor de Lei 11.100 ce necesită reprezentarea Asociației noastre la congrese în acest an, comitetul hotărăște ca: fondul burse, art. 2 p. f. în sumă de Lei 3000, precum și suma de Lei 3000 dela art. 7 (fond disponibil) să treacă la art. 5 p. e.

7. La propunerea dlui Ioan Cleja comitetul hotărăște schimbarea destinației sumei de Lei 4000 „Pentru coruri școlare“ urmând a se lua această sumă pentru „Corurile Învățătorilor din subsecții“. Din această sumă se fac 3 premii: I. 2000 lei, II. 1200 lei III. 800 lei. Premiile se vor acorda pe bază de concurs care se va ținea cu ocazia adunării generale a Asoc. Inv. secția Sălaj, urmând ca la acest concurs să poată participa corurile subsecțiilor de plasă.

8. Dl Simion Oros spune că bazat pe asigurările date în adunarea generală a Asoc. de dl deputat Emil Lobonțiu, în numele dlui prefect al județului dl Dr. M. Gurzău, că județul va distribui prin comitetul Asoc. 20.000 Lei pentru burse Inv. ce ar dori a participa la cursurile de vară pentru perfecționare pedagogică, s'a prezentat dlui prefect care i-a răspuns că nu-i mai dă suma promisă, deoarece Dlui a distribuit-o unor învățători, cari s'an adresat direct prefecturii pentru a primi burse cu scolul menționat.

Ad. 8. Comitetul luând act de declarația de mai sus a dlui președinte hotărăște și încredințează biroul Asoc. a anunța pe acei învățători cari au primit bani dela prefectura județului pentru cursuri de perfecționare și întru cât din cauza sistării acelor cursuri, n'au întrebuintat sumele primite pentru scopul dat și nici nu le-au restituit, să binevoiască ca la primele cursuri de perfecționare pedagogică organizate fie de Asoc. generală fie cea regională a Inv. să participe necondiționat, fără să mai aștepte ca Asoc. să le mai dea ceva ajutor aparte de cel deja primit.

9. Dl președinte Simion Oros aduce la cunoștința comitetului că mai mulți colegi Inv. l-au sesizat că ar dori ca Revista „Școala Noastră“ să fie condusă ca și în trecut de un comitet de redacție, din care să facă parte necondiționat și delegați ai Asociației.

Ad. 9. La propunerea dlui Ioan Cleja, comitetul hotărăște că întrucât această chestiune este foarte însemnată și nefiind trecută la ordinea de zi a ședinței de azi să fi lăsată discuția ei, pentru proxima ședință a comitetului, când să se cuprindă în ordinea de zi și această chestiune.

10. Dl Simion Oros președinte spune că, mai mulți colegi Inv. i-au spus că ar intra ca membrii la Banca „Învățătorul Sălăjean“ dar nu o pot face pentru că societatea de ajutor ce funcționează în cadrele băncii, le impune condițiuni prea grele.

Ad. 10. La propunerea dlui Dumitru Ilea și Aug. Maxim, comitetul roagă pe dl președinte să îndrumeze pe cei interesați a se adresa direct Consiliului de Administrație a băncii.

11. Președintele aduce la cunoștința comitetului adresele primite dela ultima ședință și până azi și anume: adresele No. 231, 219, 232—1934 din partea Asoc. Generale a Inv. din România, adresele No. 114, 160, 161, 167, 169, 170, 172—1934 dela Asoc. Regională a Inv. pe care membrii comitetului le i-au la cunoștință pentru conformare.

12. Se mai aduce la cunoștința comitetului adresa — ofertă — a bibliotecii „Minerva“ prin care oferă o bibliotecă gratuită în schimbul taxei de ambalaj și porto 500 lei.

Ad. 12. Comitetul luând la cunoștință, autorizează pe dl președinte să accepte această ofertă, urmând a servi acele cărți pentru biblioteca Asociației.

13. Se citește cererea colegului învățător Andrei Sabou, care cere ca piesele teatrale alăturate în manuscris să-i fie publicate de către Asociație.

Ad. 13. Comitetul luând act, hotărăște ca dl președinte să roage pe dl Leontin Ghergariu prof. de limba română și Directorul Gimnaziului mixt din Zălau, să le studieze să-și dea avizul asupra acestor lucrări, urmând ca comitetul numai în urma acestui aviz să hotărască în cauză.

14. Dl președinte aduce la cunoștință că a fost sesizat de unii inv. că cu ocazia încasării prin statul de plată a cotizațiilor de membrii ai Asoc. li s'a reținut sume în plus.

Ad. 14. Comitetul hotărăște ca să se confrunteze statele de plată cu borderourile date de Asociație și sumele ce se vor dovedi că sunt încasate în plus să se restituiască celor în drept.

Nefiind alte chestiuni la ordinea zilei ședința se ridică.

D. e. m. s.

Președinte,
Simion Oros.

Secretar,
Valeriu Oșian.



◆ POȘTA REDACȚIEI ◆

— *Mai multora.* Din cauza aglomerării prea mare de material, articolele intrate se vor publica în numerele viitoare, după importanța și actualitatea subiectelor. Repetăm și cu această ocazie ca articolele ce le trimiteți pentru publicare să fie cât mai scurte și concise. Să se evite prea lunga frazeologie.

— *Poezia „Noaptea“* nu merge. Doina «Cine n'are dor pe vale» îți «trezește» durere și un «dor de veșnică tăcere» și totuși ai început și dta s'o cânti «în blândă batere de vânt». Ce-ai cântat? Doina auzită ori «tăcerea» ce ți-a inspirat-o? A face poezii este o artă și nu o simplă meserie de-a aranja rime în anumită ordine. Îți recomand să te indeletnicești cu adunarea Folklorului, creațiunile poporului. Vei vedea frumoasele rezultate.

— *Dl Fl. St. în B. Teleorman.* Vă publicăm articolul trimis și Vă mulțumesc pentru interesul manifestat față de revista noastră. Veți face un mare serviciu, căutând s'o popularizați între colegii din județul Dvs. ca să se știe și cunoască în cercuri cât mai largi problemele atât de multiple aici la granița de vest a Țării, care își așteaptă deslegarea tot dela munca dascălilor. La 10 abonamente, dăm un abonament gratis.

— *„De anul nou“* Regretăm că spațiul nu ne permite, căci dealtfel este o versificație — așa credem — bine reușită. Probabil, mai târziu, ajungând în situația de-a putea apare în estenziuni mai largi, să putem publica și astfel de lucrări. Până atunci e bine să vă mărginiți articolele în cadre mai înguste.

— *D-lui Tr. G. în H.* Suntem de perfect acord cu Dv. în aprecierea fumusețelor folclorice ale poporului nostru, care reprezintă creațiunile originale ce se desprind din geniul unei nații. Pentru aceea am deschis, Pagina Folklorului și publicăm cu plăcere astfel de produse. Povestea trimisă, deocamdată nu o putem publica, fiind prea lungă 8—9 pagini iar în două numere își pierde farmecul. Trimite mai scurte. Aceasta rămâne pe mai târziu, vom vedea când îi vom putea da drumul.

— *T. V.* Mulțumesc de articol. E foarte binevenit. Păcat că nu l'am primit înainte de-a începe aranjarea materialului sub tipar, pentru a-i da alt loc mai potrivit. Ar fi de dorit să pătrundă acest apel în sufletul tuturor dascălilor, formând un ghid de orientare. La revedere.

Redactor responsabil: D Mărgineanu.

Tipografia „Luceafărul“ Zălau — Telefon No. 10

CUPRINSUL :

<i>D. Mărgineanu</i> :	Un popas — — — —	1
<i>D. Ilea</i> :	O lacrimă pe mormântul lui Ioan Bute — — — —	5
<i>Dr. N. Cotoi</i> :	Rolul medicului igienist — —	6
<i>M. Robu</i> :	Consolidarea națională — —	12
<i>P. C. Buzescu</i> :	Colaborarea dintre medic și învățător — — — —	18
<i>Fl. Stănică</i> :	Compunerile libere în slujba individualității — — — —	21
<i>Ion Dumitrescu</i> :	Drăgoștea sânguitoare — —	25
<i>I. Ardeleanu sen.</i> :	Istoria învățământului Românesc din Sălaj — — — —	27
<i>Traian Cionfi</i> :	Insemnări pe marginea vremii — — — —	30
<i>D. Ilea</i> :	Către învățătorii din Sălaj — —	33
<i>Sian P. Manea</i> :	Scrisoare deschisă — — — —	34
<i>F. Sebadășiu</i> :	Despre partul național — — — —	36

PAGINA LITERARĂ :

<i>Astor Alsiac</i> :	Fragment — — — —	38
<i>Gh. Bălaj</i> :	Moș Crăciun — — — —	39

PAGINA FOLKLOFULUI :

<i>Lazăr Cosma</i> :	Chiuituri din Treznea — —	40
----------------------	---------------------------	----

ADMINISTRAȚIA ȘCOLARĂ :

<i>I. Cleja</i> :	Viața materială a școlii — —	41
<i>Știrbu-Silaghi</i> :	Art. 158 din Legea inv. primar — —	43

ACTIVITATEA EXTRASCOLARĂ :

<i>Un Român</i> :	O zi însemnată — — — —	45
<i>T. Văjdea</i> :	Un Apel — — — —	48
<i>Revizoratul</i> :	Colecta „Glasul Dascălului Sălajene” — — — —	50

CRONICĂ - INFORMAȚIUNI :

Felicitare. — „Școala Noastră”. — V. Pupăză : A. Iou. — Numiri. — Concurs de coruri și dansuri naționale. — Concurs de coruri școlare. — O nouă organizație de cântări. — Dl. G. G. Antonescu, colaboratorul revistei.	59
--	----

CĂRȚI - REVISTE

Cpt. M. Alexandrescu : „Pregătirea preregimentară”. — C. Georgăde : „Psihologia gândirii copilului”. — I. Gabrea : „Lămuriri” și „Fișă Pedagogică”. — I. Marin : Manualul Serbărilor școlare”. — „Legea învățământului primar”. — „Vitrina revistelor”.	
<i>Buletinul Revizoratului Școlar</i> — — — —	62
<i>Comitetul școlar județean</i> — — — —	68
<i>Asociația Învățătorilor din Județul Sălaj</i> — — — —	69
<i>Postă Redacției</i> — — — —	72